

GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZEŚKIEJ

GŁOS LUDU

Z KRAJU ■ ZE ŚWIATA

■ Tysiące kosowskich Cyganów opuściły w ostatnich dniach domy, uciekając z Kosowa w obawie przed albańskimi represjami. W Kosowie mieszka około 150 tysięcy Cyganów.

■ W przeddzień ogłoszonego przez ONZ międzynarodowego dnia protestu przeciw narkotykom, w Chinach stracono w więzieniach co najmniej 65 handlarzy i producentów narkotyków.

■ Były minister spraw wewnętrznych RC Jan Ruml, obecny asesor i przywódca Unii Wolności, oblat egzamin wstępu na prawo administracyjne na Uniwersytecie Zachodnioczeskim w Pilźnie. Pisząc test zdobył 47,4 punktu - do zaliczenia potrzeba było 61 pkt.

SOBOTA 26 CZERWCA 1999 ROKU

TEL/FAKS (069) 66 07 252

NR 73 ◆ CENA 4,- Kč

W blasku domkom rodzinnym w swego podwórka oraz domostwu pana Josefa Kována wzniesie zagroza obsuwajace się po niedawnej fali deszczów zbocze dawnoznany łopca zwanego Ujala. Sytuację spowodował praski właściciel 70 arów lasu, który dla przed niedawem wykarcał 30 arów drzew. Na szerokości starocina gminy, Květlina (na zdjęciu w towarzyszywie J. Kována) kłosa na zboczu, które zaczęło się ruszać już w okresie powodzi przed dwoma laty, w związku z czym specjaliści zalecili nie ruszać porastającej go wegetacji, ponieważ tak szybko, że gmina nie miała szans jej powstrzymać. „Reszty lasu nie udało się upilnować” - podkreśla starocina. (zm) Fot. JERZY KUBIENKA

DO SZKOLNEJ „ZŁOTEJ KSIĘGI” WPISZE SIĘ W TYM ROKU MARIA BRANNA

To był naprawdę niezły rok...

JABLONKÓW (kor) - Do końca roku szkolnego pozostało jeszcze wprowadzić kilka dań, rodzice ucznia jablonkowskiej PSP im. H. Sienkiewicza już wczoraj mogli się dowiedzieć o sukcesach szkoły w mijającym roku. W piątek bowiem pojawił się najnowszy numer szkolnego „Biuletynu Informacyjnego”, który dwa razy w roku - zawsze po konferencji klasyfikacyjnej - wydaje dyrekcja szkoły.

„Rok ten był dla nas bardzo roboczy” - poinformowała redakcję „GI” dyrektorka Sylwia Mrózek. „Nasze dzieci miały przecież nie tylko sporo pracy w szkole, ale brały aktywny udział również w pracy pozaszkolnej - w różnego rodzaju konkursach, olimpiadach... Było też sporo imprez kulturalnych organizowanych przez szkołę. Przygotowaliśmy np. dwa programy dla rodziców: świąteczny „Od Łucy do Wilbie” oraz świetlicę z okazji Dnia Matki, wiosną zwiedziliśmy Cieszyń - jako szkoła im. Sienkiewicza - obejrzelśmy film „Ogniem i mieczem”, ostatnio gościliśmy pracowników naszego patrona, Anny Dziwanowką... Warto też odnotować sukcesy kapeli „Nowina”, która nie tylko się zdobyła Grand Prix podczas Śląskiego Śpiewania, ale wyjechała również na festiwal do Petersburga...”

Jan Cieślak (7b). W powiatowych eliminacjach konkursu w konkursie niemieckiej 3. miejsca zdobyli z koleżkami Maksymilian Gazu (7a) i Filip Wiđenka (9a), a w konkursie języka angielskiego „Enjoy your English” wspomniana już M. Branna uplasowała się na wysokim 6. miejscu.

Niechę radziła sobie również sportowcy - drużyna młodszych dziewczyn zajęła 2. miejsce w regionalnych i grzykach lekkoatletycznych „O puchar Czeskiego Radia” i ma szansę zakwalifikować się nawet do eliminacji ogólnopolskich, ta sama drużyna zajęła 1. miejsce w powiatowych eliminacjach w biegu na przełaj, a starsi chłopcy skończyli na miejscu 2. Drugie miejsce zajęła też szkoła w łącznej punktacji podczas i grzykach lekkoatletycznych polskich podstarówek w Trzycu. Najlepiej radziła sobie ze sportowców Szarka Goryl z klasy 7a.

„Szarka - wspólnie z trójką swoich kolegów - Lucyą Niedobą z 9b, Jołą

Heczko z 9a i Moniką Wocławek z tejże klasy wyjadą w nagrodę na organizowaną przez Towarzystwo Nauczycieli Polskich tygodniową wycieczkę do Warszawy. Szkoła tylko, że nie pojedzie z nimi Marysia Branna, która w największym stopniu reprezentowała w tym roku szkołę podczas najprzeróżniejszych konkursów. Cót, Marysia, która jest członkinią „Nowiny” po powrocie z Petersburga powiedziała, że co za dużo, to niezdrowo. Za to jako jedyną będzie się mogła wpisać na zakończenie roku do szkolnej „Złotej Księgi”, a to jest zaszczyt nie lada” - powiedziała S. Mrózek.

Z innych imprez zorganizowanych w kończącym się roku szkolnym przez jablonkowską PSP wymienić warto chociażby prelekcję z cyklu „Poznajemy świat”, podczas których mogli się młodzi jablonkowie dowiedzieć wielu ciekawych informacji o Chinach, Izraelu i Kostaryce, czy dwudniowe zgrupowania dla miłośników języków obcych w Jasie...

„A kończący rok szkolny z niezłym wynikiem - w klasach 6.-9. aż 72 uczniów to uczniowie celujący. 48 dzieci otrzymało z koleżkami nagrodę opiekunów klasy, a 31 pochwałę dyrektora. To, uważam, świadczy o tym, że nie jest najgorzej” - dodała Sylwia Mrózek.

ŁĄSK CIESZYŃSKI PO PORZE DESZCZOWEJ Żniwa będą spóźnione

CYNYEC (kor) - Ulewne deszcze, które dęły Podbeskidzie od ubiegłego tygodnia do środka, będą prawdopodobnie powodem opóźnienia terminu żniw. Woda już co prawda spływa z pól, ale na wielu z nich leży powalona zboże. Nie inaczej jest na łanach należących do spółdzielni trzynieckiego spółdzielni rolniej, spółki akcyjnej „Agricoop Trzyniec”.

„Nie można powiedzieć, żeby deszcz wyrządził nam specjalnie wielkie szkody” - ocenia sytuację agronom, inż. Edward Wolny. „W tym roku zasialiśmy zboże na 1500 ha, głównie chmiel, jęczmień, żyto, owies i jęczmień ozimy. O pewnych szkodach można mówić w dwóch ostatnich - deszcze powaliły brzoza i jęczmień na mniej więcej 50 ha. Inny jednak nadzieje, że większość da się jeszcze uratować, że zboże samo się zbierze i kombajny będą mogły wejść tu bez problemów. O stratach będzie można mówić - wg naszych obliczeń - najwyżej w wypadku 5-8 ha”.

Deszcze nie oszczędziły również

Milionowe szkody

KARWINA (CİK) - Na sumę 12,5 mln koron oszacowano szkody na mieniu państwowym i osób prywatnych, jakie wyrządziły w powiecie karwińskim niedawne powodzie. Z relacji kierownika działu hydrologów naturalnego Urzędu Powiatowego Pawła Santariusza wynika, że szkody przede wszystkim o znaczonym stopniu, podkopiły tynki domów oraz inne obiekty ziemne.

W Cierlicko-Grodziszcu, gdzie we wsi Błanawka zalała ok. 15 domów wylanych i letniskowych, oszacowano szkody na majątku gminnym na kwotę 100 tys. koron. W jakim stopniu ucierpią w tym czasie prywatne, tego jak na razie trudno jest ustalić.

W tymczasem w Piotrowicach w wodach rzeki Piotrowski tonęło ok. 40 domów, boisko piłkarskie, oczyszczalnia ścieków oraz areal związki wędkarskie. Zdaniem starosty Petra Trojka, szkody wyniosły blisko 2 mln koron.

POGODA

SOBOTA - Zachmurzenie umiarkowane z przejaśnieniami, możliwe przelotne opady deszczu. Temperatura w nocy od 11 do 8 st. C, w dzień od 20 do 23 st. C. Wiatr zmienił od 3 do 7 m na sek.

NIEDZIELA - Zachmurzenie małe, wieczorem wzrastające do dużego, możliwe opady deszczu. Temperatura w nocy od 13 do 9 st. C, w dzień 24 - 28 st. C.

Kłeska na plantacjach

HAWIERZÓW (sch) - Pomedardowa pogoda mocno dała się we znaki również hodowcom truskawek. Podczas gdy straty w naszych ogródkach przydomkowych skwitowaliśmy lekkim machnięciem ręki, właściciele truskawkowych plantacji smętnie zwieszają głowy.

„To już trzeci rok z kolei, gdy deszcze niszczą nam urodzaj” - zwierzył się naszej redakcji hawierzowski hodowca truskawek, inż. Paweł Chmiel. „W tym roku jednak rozpadło się znacznie wcześniej niż w latach minionych, sądzę też szkody są ogromne. Aż 70 procent tegorocznych pniów nie nadawało się do sprzedaży. Nie pomogło nawet, że w obawie przed pleśnią już wcześniej truskawki przemie sprykaliśmy środkami ochronnymi”.

... i niech pani nauczycielka nabierze nowych sił podczas wakacji! Rys. BRONISŁAW LIBERDA

ROZMOWA W DAGMARĄ CHOLEWOWĄ, KIEROWNICZKĄ TRZYNIECKIEGO KINA „KOSMOS”

P przed pół rokiem kino „Kosmos” wyposażone zostało w nową aparaturę dźwiękową Dolby Stereo. Miasto, właściciel święty X Muzy, włożyło w tę inwestycję ponad 600 tys. koron. Liczy się z tym, że zainwestowane pieniądze miałyby się zwrócić za dwa lata. O to, czy nowa aparatura dźwiękowa przyciąga większą liczbę kinomanów, pytamy kierowniczkę kina, Dagmarę Cholewową.

- Jak na razie nic na to nie wskazuje. Jesteśmy jednak dobrej myśli. Wierzymy, że po latach „kultury papucziowej”, czyli oglądaniu filmów na kasachach video, przyjdzie znowu czas na kino z prawdziwego zdarzenia.

■ **Ilu widzów odwiedziło w roku ubiegłym kino?**
- W 1998 roku sprzedaliśmy 41 tys. biletów, wyświetliliśmy ponad 200 filmów. Najbardziej kasowymi obrazami

- Niestety, w tym fakcie niewiele da się zrobić, gdyż tytuły o takiej treści proponują nam najczęściej dystrybutorzy. Ponadto takie filmy nadal cieszą się popularnością widzów. Jeżeli jednak

- Do filmów, które podreperują nasz budżet, należą będą niewątpliwie „Gwiezdne wojny III”, które wejdą do naszych kin we wrześniu lub w październiku. Jesteśmy głęboko przekonani, że uda nam się w końcu sprostać również do Trzycy osmy legendami polski film „Ogniem i mieczem” w reżyserii Jerzego Hoffmana.

■ **Od lat dzieła przy kinie „Kosmos” Klub Filmowy...**

- Klub ma długoletnią tradycję i zrzesza ponad 80 osób. Dwa razy w miesiącu (każdy drugi czwartek) odbywają się w naszym kinie seanse

ciąg dalszy na str. 2

Filmowa kraina

okazały się filmy amerykańskie „Titanic”, „Ranżenie żołnierza Ryana” oraz „Armagedon”, z czeskich „Głina III”.

■ **Obecne kino zbyt często karmi nas brutalnością bezwzględności, okrucieństwem, czy też wynaturzonym seksem. Czy nie czas na filmy „spokojniejsze”, o głębszej treści?**

jest możliwość pożyczenia obrazu ambientnego, robimy tak. W tym roku był to np. uhonorowany wieloma nagrodami czeski film „Zabić Sekala” z udziałem polskich aktorów oraz czeski film bajkowy „Szczęście nie z tej ziemi”.

■ **Na jakie tytuły mogą się cieszyć widzowie jeszcze w tym roku?**

Bystrzyca ● Park PZKO ● sobota 31. 7. 1999

TADEUSZ NALEPA

EASY RIDER (PL) ● PEPA STREICHL & TRUC BLUES (RC) ● LADY I & BLUES BIRDS ● THE ELECTRIC BLUES BAND (RS)

Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA

Dzremka w kokpicie

Niektórzy piloci American Airlines z przymocowania zasypiają w czasie pracy - pisze w piśmie „USA Today”...

Rzecznik American Airlines uznał rewelację związkowców za kompletną bzdurę. Jednak wszystkie opisane w raporcie przypadki zostaną zbędne przez amerykański Zarząd Lotnictwa Cywilnego (FAA)...

Biała śmierć

W Unii Europejskiej pojawił się nowy typ syntetycznego narkotyku, prawdopodobnie wytwarzany w krajach Europy Środkowej - alarmuje Komisja Europejska...

Dotychczas odnotowano co najmniej pięć wypadków zgonu po zażyciu 4-MTA: cztery w Wielkiej Brytanii i jeden w Holandii...

Lub - po prostu - jako mocniejszą wersję „ecstasy”

Co pochodzący 4-MTA może świadczyć przechwyconie 10 lipca 1998 r. w brytyjskim porcie Dover 25 tys. tabletek 4-MTA...

Chefren do renowacji

Piramida Chefrena, jedna z trzech egipskich piramid w Gizie, będzie od 1 lipca zamknięta przez rok na renowację...

Co do swych piramid, Egipcjanie stosują system rotacyjny, polegający na tym, że dwie piramidy pozostają otwarte, podczas gdy trzecia jest poddawana renowacji...

Ewangeliarz cesarza?

Jeden z najcenniejszych zabytków wczesnośredniowiecznej sztuki sakralnej, ewangeliarz z czasów Karola Wielkiego...

Część powstałego w roku 810 na dworze cesarskim w Akwizgranie rękopisu - ewangelię według św. Marka i św. Mateusza - wypoczęto z Rumunii. Zostały one tam wywiezione w niewyjaśnionych okolicznościach...

Na świecie jest obecnie tylko około dziesięciu rękopisów o porównywalnej wartości. Wskazywał na niego niemieckiemu muzeum szesnast podwójnych stron oraz jedną okładkę z kości słoniowej. W zbiorach watykańskich znajdują się dwie pozostałe ewangelie, które trafiły tam po wojnie trzydziestoletniej...

Kosztami 15 000 marek zbudowano w muzeum w Lorsch gablotę gwarantującą optymalne warunki dla cennego eksponatu. Zapewnia ona 65-proc. wilgotność powietrza i stałą temperaturę 18 st. Celsjusza.

Nie egzynowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzący z satelitarnej sieci informacyjnej Polskiej Agencji Prasowej.

Artysta pracuje nad grupą „Żywocickiej wsi” - Jeden z ostatnich portretów z zbiorów (6)

W ŻYWOCICKIM MUZEUM WYSTAWA FRANCISZKA ŚWIDRA

Artysta monumentalny

HAWIERZOW-ZYWOCICE (o) - Sala wystaw Pomnika Tragedii Żywocickiej jest miejscem przygotowanej przez Muzeum Ziemi Cieszyńskiej wystawy pn. „Franciszek Świdra (1911-1997). Wybór z twórczości”, której wernisaż odbył się w czwartek z udziałem syna artysty - Jana z rodziną.

Ekspozycja oparta przede wszystkim na dokumentacji fotograficznej, chce przybliżyć dokonania artysty, który właśnie dla Żywocic stworzył pomnik upamiętniający pomordowanych tu 6 sierpnia 1944 roku przez hitlerowców 36 mieszkańców. Jest wystawa zarazem pierwszym przyznaniem przed rocznicowymi obchodami żywocickiej tragedii.

Autorka scenariusza, Włostwa Byrnowska kładzie nacisk przede wszystkim na monumentalną twórczość Franciszka Świdra. Na zdjęciach pokazano wszystkie pomniki dłuta artysty, kilka studiów i modeli, wizerne dla nieistniejącego już kina „Radok” w Hawierzowie oraz pierwsze szkice i projekty żywocickiego pomnika, który nie tylko

przed samą realizacją, ale i później zmieniał swój wygląd.

Uzupełniają wystawę drobne grafiki, ilustracje oraz projekty polichromii dla kościołów na Śląsku Cieszyńskim, świadectwa i dyplomy ze szkół artystycznych, a całą atmosferę wystawy dotwarzają jedne z najważniejszych przedmiotów artysty - rzeźbiarski drewniany młotek, paleta z farbami, sztalugi i nieodczeka „knefówka”, czyli akordeon, na którym często przyszywał na przyjacielskich spotkaniach - politycznie przed rodzinę.

O artyście, a raczej o swoich z nim kontaktach opowiedział krótko Piotr Hołły, autor tekstu długo oczekiwanej i przygotowanej przez karwińską Fundację „Pro” monografii poświęconej Franciszkowi Świdrowi.

Warte podkreślenia są ostatnie starania czesko-cieszyńskiego muzeum o dokumentowanie twórczości rodzimych artystów, gdyż często w codziennej pogoni nie dostrzegamy ich wnieśli oni nie tylko do kultury regionalnej, o ile wzbogacili swą twórczą obecnością nasze codzienne życie.

Wystawa w żywocickim muzeum odbędzie się 31 grudnia br. i oglądać ją można we wtorek - piątek od godz. 9 do 17, w soboty od 9 do 13 oraz niedzieli od 13 do 17.

DWA TYGODNIE Z TERPSYCHORĄ

Praca i występy

SUCHA GÓRNA (sch) - Na tegorocznych warsztatach artystycznych, których organizatorami są „Wspólnota Polska” oraz Bydgoski Dom Kultury, wraz z trzema zespołami polonijnymi - z Litwy, Francji i Stanów Zjednoczonych, zślifować krolei tańeczne będzie również zespołista ZPIT „Suszanie”.

Jak nam poinformowała kierowniczka zespołu, Jaszna Rzyman, głównicy tancerze brali udział w warsztatach już w ub. roku. „W tym roku ponownie zostaliśmy zaproszeni, z tym, że po raz ostatni. Regularnie nie pozwala bowiem na uczestnictwo więcej niż dwa razy” - powiedziała.

Do Bydgoszczy wyjadą „Suszanie” już w najbliższy poniedziałek. Pierwszy tydzień przeznaczą na warsztaty, zaś drugi na występy gołnicze w ramach Międzynarodowego Festiwalu Muzycznego w Bydgoszczy.

Z REDAKCYJNEJ POCZTY Z REDAKCYJNEJ POCZTY

To już pół wieku

Był koniec czerwca 1949 roku. Dawno już przekwitły kaszany okalające podwórze Polskiego Gimnazjum Reálnego im. J. Słowackiego w Orłowej - na Obrotkach, gdy komisja egzaminacyjna ogłosiła, iż pokonała grupa młodzieży z klas A oraz B zaledwie egzaminu maturale...

Abym przypomnieć sobie chwile sprzed 50 lat, spotkało się w Czeskim Cieszynie grono bohaterów tamtych wydarzeń. Chociaż lat przybyło, a siwna pokryła skronie, wszyscy nawzajem bezbłędnie się poznawali. Wspomnieniem i opowieściami nie było końca. Różna były drogi życiowe dawnych absolwentów, w przetrwałej mierze zostali jednak wierni rodzinnej ziemi. Niektórzy jednak los rzucił w odległe strony - nawet do Kanady...

Nie sposób wymieniać wszystkich,

Dokończenie ze str. 1

prezentujące nietypowe, zapomniane, ambitniejsze dzieła sztuki kultury filmowej.

Wiele mówi się ostatnio o tym, że filmy edukacyjne, psychologiczne, traktujące m.in. o stosunkach międzyludzkich czy o niebezpieczeństwie uzależnień, mogłyby być przyczyną do wychowania dzieci i młodzieży. Jak zatem rozwija się w Bydgoszczy Państwa kina ze szkołami?

Co najmniej raz na dwa miesiące wysyłamy do wszystkich przedszkoli i szkół na terenie miasta ulotki z propozycjami takich filmów. Niestety, nie spotykaliśmy ze zrozumieniem ze strony tych placówek. Ostatnio zaprzaliśmy szkoły na „Sekala”. Na film, który koniecznie miałyby obejrzeć młodzież, przejechał uczniowie jednej tylko klasy czesko-cieszyńskiej szkoły.

Dokończenie ze str. 1

Wielkość dziesięć lat Państwa dyrektora. Co było najważniejsze w realizacji planów moich realizacji kina? Chciałabym, aby o tym kinie mówiono nie jako o miejscu, w którym wiele się dzieje, gdzie można zobaczyć nie tylko premiery najpopularniejszych filmów, ale także obrazy ambitne, ciekawe. Położyłabym też nacisk na jakość kinowych usług. Obok sal projekcyjnych rozległoby na kawiarenkę oraz minigalerię, gdzie okazynie wystawiają swoje prace nie tylko przedszkolnicy i młodzież szkół trynicznych, ale także plastycy.

WANDA KULA

Z DZIECKIEM TRZEBA ROZMAWIAĆ NIE TYLKO PRZED ROZDANIEM ŚWIADECTWA

Przemoc wstyd i strach

KARWINA (wak) - Ojcom miasta, którzy przed kilkunastu laty zdecydowali się uruchomić przy Poradni Matrzewskiej „Telefon Zaufania”, chodziło przede wszystkim o to, aby osoby, które same nie mogą sobie poradzić z problemem, sięgnęły po telefon, porozmawiały z kimś kto ich wysłucha, udzieli porad psychologicznych, medycznych, prawnych, a także finansowych. Najtrudniej bowiem jest przezwyciężyć wstyd i otworzyć się przed drugim człowiekiem.

„Na początku bezspornie latwiej jest kontakt telefoniczny” - mówi Jana Molkowa, jedna z pracownic karwińskiego „Telefonu Zaufania”. „Czasem kobiety, bo to one są najczęściej rozmówczyniami i ofiarami, chcą tylko usłyszeć krótkie wyjaśnienie, gdzie mogą się udać ze swoim problemem. Gdy nabiorą zaufania do głosu w słuchawce, wyciągają, że ktoś chce im pomóc, otwierają się. Najczęściej meżatki skarzają się na pobicia, nieustanne awantury, wyrzucanie ich wraz z dziećmi z domu, starze, schorowane kobiety zajął się na synów wydużających od nich pieniądze”.

Pod numer telefonu zaufania dzwonią też mężczyźni, którzy nie potrafią

Przed wakacjami teatralnymi

Dokończenie ze str. 1

Po południu aktorzy i pracownicy teatru przeszli się do ogrodów czesko-cieszyńskiej średniej szkoły integrowanej przy ul. Frydeckiej, gdzie przygotowane dla nich z okazji zakończenia sezonu 1998/1999 spotkanie towarzyskie. Drużyny poszczególnych działów mogły też zmierzyć swoje siły w turnieju „O puchar dyrektora” w popularnym „noheballu” (tenisie nożnym).

W poniedziałek rozpoczynają się dla pracowników Teatru Cieszyńskiego wakacje, które potrajają prawie dwa miesiące - nowy sezon rozpocznie się dopiero 23 sierpnia. Nie oznacza to jednak, że budynek teatru opustoszeje - aktorów zastąpią budowlani. „Przystąpiłoby ponownie do rekonstrukcji niektórych pomieszczeń. W tym roku chcielibyśmy przede wszystkim zagospodarować miejsce po byłej lodowni, w którym otwarta zostanie już w październiku Mała Scena” - dodał R. Rozbrój.

Filmowa kraina

Dokończenie ze str. 1

prezentujące nietypowe, zapomniane, ambitniejsze dzieła sztuki kultury filmowej.

Wiele mówi się ostatnio o tym, że filmy edukacyjne, psychologiczne, traktujące m.in. o stosunkach międzyludzkich czy o niebezpieczeństwie uzależnień, mogłyby być przyczyną do wychowania dzieci i młodzieży. Jak zatem rozwija się w Bydgoszczy Państwa kina ze szkołami?

Co najmniej raz na dwa miesiące wysyłamy do wszystkich przedszkoli i szkół na terenie miasta ulotki z propozycjami takich filmów. Niestety, nie spotykaliśmy ze zrozumieniem ze strony tych placówek. Ostatnio zaprzaliśmy szkoły na „Sekala”. Na film, który koniecznie miałyby obejrzeć młodzież, przejechał uczniowie jednej tylko klasy czesko-cieszyńskiej szkoły.

TYDZIEŃ Z HOROSKOPEM ♦ 26 CZERWCA - 2 LIPCA 1999

Zyczenia przyjmują: 26 czerwca (sobota) - Paulina, Jan, Jurek, Miromir, Paweł; 27 czerwca (niedziela) - Maria, Maryla, Cyprian, Cyryl, Władysław; 28 czerwca (poniedziałek) - Benigna, Florentyna, Hektor, Ireneusz, Leon; 29 czerwca (wtorek) - Benita, Iwetta, Kasjusz, Paweł, Piotr; 30 czerwca (środa) - Emilia, Lucyna, Arnold, Otton, Rajmund; 1 lipca (czwartek) - Habna, Kalina, Kleopatra, Marcin, Marjan, Teobald; 2 lipca (piątek) - Benedykta, Jagoda, Karina, Bernard, Julian, Urban.

Horoskop dla urodzonych między 26 czerwca a 2 lipca

Osoby urodzone w tych dniach są na ogół spokojne i zrównoważone. Dla wielu z nich najważniejszą sprawą w życiu jest pewna, spokojna praca, nawet jeżeli dochody z niej są dość umiarkowane i nie zaspokajają dostatejnie egzystencji. Wymagają one małą zbyć wygórowanych, zadowalają się tym, co mają, wychodząc z założenia, że zaspokącenie nie polega na nieustannej gonitwie za dobrami materialnymi. Cenią życie rodzinne i ciepły, miły dom, pełen dzieci i zwierząt. Lubią pokazywać się z dobrej strony, chętniej dają niż biorą.

W tym tygodniu

Ostrożnie podchodź do zawieranych w tym tygodniu znajomości i sojuszów układowych. Wygląda to być może dobrze, ale okaże się, że twoje zaangażowanie nie było tych relacji warte. Może też być trochę nerwowo, głównie za sprawą decyzji podejmowanych przez innych. Pozostaje ci tylko zaciągnąć zbyć i wstać. Za to w sferze uczuciowej pełna harmonia i bardzo interesujące wątki na przyszłość.

samodzielnie rozwiązać swoje problemy. Najczęściej są to awantury rodzinne, problemy z nadużywanymi kochankami, u młodzieży - z nadużywanymi srodzimi odurzającymi.

„Nieprowadzenia w szkole, w domu, zawód miłosny - to „bólczki” drożdżycy do nas przez cały rok dzieje. Lubią rozmów zwrasta w przyrodzie i w dniu rozdania świadectw. Wtedy nie da się już zmienić opinii z materykami czy fizykami. Dzieci odwołują się reakcji rodziców. Karci rodziców i psychicznych. Rodzice odwołują się zwrastając z wywiadowniami, na których dowiadują się o słabościach, opuszczonych lekach i nieodpowiednim zachowaniu dzieci” - mówi pani Jana.

Uczniowie nie powinni mieć ze swoimi szkolnymi problemami. O tym, co dzieje się w szkole, o złych stopniach trzeba rozmawiać z dzieckiem na co dzień. Nie czeka moment, kiedy dziecko się zaskamie, wtedy może już być za późno. Pamiętajmy, iż w statystykach palenicych właśnie w dniu rozdania świadectw notuje się najwięcej uczących dzieci z domu i samobójstw.

Pod karwiński numer „Telefonu Zaufania” (631 80 80), zapewniającą anonimowość, można dzwonić codziennie przez całą dobę, nawet w soboty i niedziele.

ODJAZD 5 LIPCA Na kolonie polonijne

Rada Polaków informuje, że wyjeżdżający na kolonie polonijne do Łukowa zbierają się przy gmachu Młodzieży Wołności (za Przemca Dział i Młodzieży) w Cz. Cieszyńskie 5 lipca o godz. 8.00. O godz. 8.30 nastąpi przekroczenie granicy i odjazd autobusami na kolonie.

Grupa wyjeżdżająca do Opola zbiera się tego samego dnia i w tym samym miejscu o godz. 9.00. Przekroczenie granicy nastąpi o godz. 9.20, odjazd autobusów o 9.30.

A oto adresy określić kolonijne: Internat Liceum Ogólnokształcącego ul. Wyrzykińskiego 41, 21-400 Łuków, ul. 025-798-26-85. Internat Zespołu Szkół Mistrzów Opola ul. E. Ormickiego 22, 45-030 Opole, tel. 54-32-37.

Wszyscy kolonijści zostaną ubezpieczeni. Na drogę otrzymania paszportów z studentami i napojami. Kolejne informacje podawane będą w „Głosie” w trakcie turnusu.

21. 6. - 21. 7.

(P&D)

O ŁOWCACH MAMUTÓW, WENUS Z LANDEKA I WĘGLU

Oddech pradawnej historii

Opodal ujścia rzeki Ostrawicy do Odry, w zbiegu ostrawskich dzielnic Koblów, Gruszów i Petrkowice, wznosi się zalesiony pagórek, Landek. W latach międzywojennych było to ulubione miejsce spacerów i dziecięcych zabaw. Pod Landekiem znajdowała się przystań kódek, na wzgórzu odbywały się imprezy towarzyskie, festyny - także polskie, żyła bowiem w tych stronach wówczas bardzo jeszcze liczna grupa Polaków. Dzieci z ostrawskich polskich szkół urządziły na Landek wydzierżki i pikniki.

Dopiero jednak w 1924 ludzie dowiedzieli się, że na Landeku bardzo dawno temu żyła całkiem dobrze zorganizowana osada mamutów. Siedlisko przypadkowo odkryto podczas budowy kortów tenisowych. Badań archeologicznych podjął się wówczas ostrawski geolog, dr Jan Folprecht, i kontynuował je, a przynajmniej do roku 1937. Znalazł na Landeku przedmioty wykonane z krzemienia, żęby mamutów i skorupy narzeczki. Systematyczne prace wykopaliskowe zaczęto prowadzić tu na początku lat 50. pod kierunkiem doc. Bohumila Klany. Wyniki nie dały na siebie długo czekać. W roku 1953 pod mamucim schronem trzonowym natrafiono na figurkę kobiety, wyrzeźbioną w hematycie, która znana jest obecnie w archeologicznym świecie pod nazwą „Petrkowska Wenus” lub „Wenus z Landeka”. Odkryto też dawne palenisko, w popiele zaś znalezione ogorzone reszki węgla. Klipuliczne badania wykazały, że chodzi o pierwszy na świecie (!) znany przypadek celowego zastosowania węgla w charakterze opału. Wiek znaleziska ocenia się na - bagatelka - 22 - 25 tys. lat. Warto dodać, że w niektórych miejscach na Landeku do dziś pokładają węgiel wywierają aż na samą powierzchnię. Archeolodzy sądzą, że osada na Landeku była czymś w rodzaju bazy zapracującej łowców w narzędzia i - jak byśmy to dziś powiedzieli - w sprzęt gospodarstwa domowego. Typowym „domem” mieszkalnym ówczesnych obywateli Landeka była jura z paleniskiem w środku, a także mniejszy „stan” - tipi. Łowcy byli średniego wzrostu, o wyprostowanej postawie i jasnej cerze. Za odzież szuflity im skóry zwierzęcej. Mieszkanie Landeka miał posługiwać się różnymi narzędziami, a nawet cieszyć się przedmiotami dekoracyjnymi wyrzeźbionymi w kości mamuta.

Turystom, którym niekoniecznie do zaspokajania potrzebne jest pokonywanie gór - kilkunastucyfrowych i skalanych urwisk - Landek jawi się jako wymarzony odcinek wycieczki wędrówek. Tym bardziej, że przecina go teraz kilka ścieżek malowniczych - górniczych i przyrodniczych, zaś u podnóża pagórka zwiedzić można dysponujące arcyciekawymi zbiorami Muzeum Górnictwa.

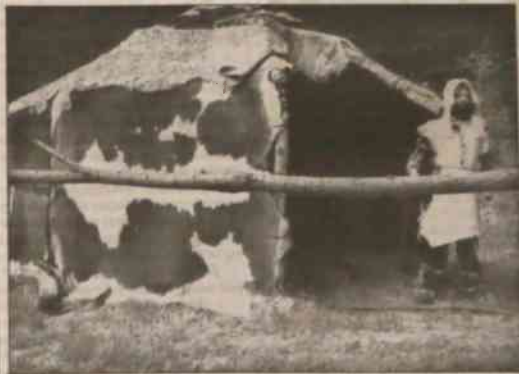
Choćby wzgórze widoczne jest z daleka, trafić na którąś z ścieżek albo do muzeum wcale nie jest łatwo. Turysta jedący, a tym bardziej wycieczki malowniczych - górniczych i przyrodniczych, zaś u podnóża pagórka zwiedzić można dysponujące arcyciekawymi zbiorami Muzeum Górnictwa.

czynił intensywne zabiegi o zastrzeżenie Landeka w poczet zabytków dziedzictwa kulturowego UNESCO. Inżynierowi „nubylscy” zaś, co nie mniej zdumiewające, wznoszą ramionami. Landek? Tak, to ta góra. Ścieżki naukowe? Czy ja wiem, może tędy, a może trochę dalej? Muzeum Górnictwa? Proszę spróbować w lewo, a może z centrum Petrkowic lub na skróty przez Landek? Którego? Trudno powiedzieć...

Na „poszukiwacza przygód”, który zdecyduje się po prostu wejść na Landek, aby na własnej skórze poczuć oddech pradawnej historii, czeka raczej rozczarowanie. Owszem, wędrować

◆ Łowcy mamutów pilnują swego domostwa.

można bez końca, delektując się szczególnym uczuciem, że gdzieś tam w głębi, pod nogami, spoczywają kilkadziesiąt tysięcy lat liczące mamucie szczątki. Tablic z informacjami lub opisami zwiedzanych miejsc po drodze jednak jak na lekarstwo (jak się później dowiedzieliśmy w muzeum, nie sposób ich upilnować przed wandalami), trafić „na skróty” do Muzeum Górnictwa też nie jest łatwo. Landek porasta dość gęsty i w niektórych miejscach trudny do przebycia las. Można kręcić się w kółko, raz po raz pokonując je same leśne ostępy. Najlepiej wcześniej postarać się o mapkę okolicy i sprawdzić, kądędy prowadzą poszczególne ścieżki i gdzie dokładnie mieści się muzeum.

Nam wyczerpującej informacji udzieliła recepcjonistka w pięknym koblowskim hotelu „Isora”. Dzięki jej wskazówkom trafiliśmy w końcu do muzeum, choć przedtem już spenetrowaliśmy na własną ręką sporą część góry, całkiem przypadkowo natrafiając po drodze na taką widokówkę. Właśnie w tym miejscu w II. połowie XIX wieku Landek, który był częścią granicznych fortyfikacji między Biskupstwem Ołomuńskim a Księstwem Cieszyńskim. Pierwsza pisemna wzmianka o zamku pochodzi z roku 1297. W cza-

sach wojen czesko-węgierskich grodzisko zostało zniszczone.

Muzeum Górnictwa w Petrkowicach pod Landekiem leży na terenie byłej kopalni „Anselm” (głównie m.in. „Ura”). Obejrzenie zgromadzonych w nim zbiorów można polecić zarówno młodzieży, jak i dorosłym. Ciekawa ekspozycja składa się z narzędzi i maszyn górniczych, modeli, przedmiotów codziennego użytku, zdjęć, dokumentów, filmów... Na braku zwiedzających nikt w muzeum nie narzeka - jak powiedział nam pewnej czerwcowej soboty przewodnik Antonin Váňa, miesięcznie muzeum zwiedza ponad 4 tys. osób, dorośli i młodzież. Przychodzą indywidualni turyści z blizkiej i dalszej okolicy, przyjeżdżają zorganizowane wycieczki, grupy szkolne. Odwiedzają petrkowickie muzeum goście zagraniczni. Szczególnie ci ostatni chwalebnie niosą urzędzenie ekspozycji, równocześnie dźwiąg się szczerze, że muzeum nie próbuje trochę bardziej na turystach, ciekawych pradawnej historii Landeka i muzealnych zbiorów, zarobić. „Chciałem kupić wulkom jakiegoś pamiętnika, bo nasza rodzina pochodzi z Gruszowa” - powiedział nam Kurt Knobloch, który przyjechał z Niemiec

odwiedzić stare kąt. „Niestety nie ma tu nic takiego, żadnych ciekawych upominków, tylko kilka zdjęć i broszurka. A warto byłoby pomyśleć o atrakcjach dla turystów, o czymś, co sprawiłoby, że częściej by tu wracali - i zostawili przy okazji trochę pieniędzy. Landek to przecież miejsce wyjątkowe w całej Europie, należałoby więc w nie odpowiednio zainwestować”.

Półki co - duża atrakcja dla dzieci jest usytuowana całkiem głównego budynku muzeum odcieniem udana replika pradawnego obozu łowców mamutów. Zastylę w beczniku postawiając swoje domostwa budują wśród najmłodszych zrozumią sensację. Przykują aparaty, brzęczą kamery. Dorośli zaś po dwugodzinnym bez mała obcowaniu z historią górnictwa zainteresuje niewątpliwie zabytkowy budynek barony. W środku nawet w największym zmięczeniu przyjemny chłód. A kufel piwa za pomyślnie zakończone „landeckich” wędrówek niezmiernie przydatnym turystom na pewno nie zaszkodzi...

▲ Wielka widokowa na wzgórze Landek. Pod nią, być może, spoczywają po dziś dzień kości mamutów i naręczki przapradków. Zdjęcia autorki

W NAJBLIŻEJ ANKIETA Dzień świadectw nie straszny

Zarówno dziękujemy ci za to, że jak i tym wszystkim, którzy niecałkowicie opadli już dawno, ostatni miesiąc roku szkolnego kładzie się z festiwalami oraz wycieczkami klasowymi. W czerwcu też kulminuje walka o stopień, nasyconie męcząc klasówkami, odbywają ostatnie granicznymi oraz - w dniu zapłaty rezydacji świadectwa.

„Wracając do lat szkolnych, czy dzień rozdania świadectw był dla Pani/Pana dniem przygnębiającym?” - zapytaliśmy naszych czytelników.

LUDMILA KALETA, sekretarka: „Dla mnie był dzień przyjemnym i to z dwóch powodów. Po pierwsze, że ostatni dzień roku szkolnego asocjacyjnie już sygnalizował początek wakacji, a po drugie, że jeśli chodzi o ocenę, to raczej zawsze miałam się czym pochwalić. W nagrodę za dobre wyniki w nauce otrzymywałam książkę. Moja mama pracowała w księgarni, stąd też zawsze przed końcem roku szkolnego miałam już zaplanowaną interesującą mnie pozycję”.

ZBIGNIEW REZMANIK, przedsiębiorca prywatny: „Bardzo miło było mi to więcej mówić, słowo świadectwo było dobre, a wakacje pały do drzwi”.

BARBARA BARTOSZ, emerytka: „Dla szkolne wspomnienia bardzo przyjemne. Szkoda tylko, że akurat ja wychowałam się w szkole - miałam wtedy czternaste lat - rozpoczęła się wojna. Potem już nie było tak dobrze”.

RENATA CHELEBK, na urlopie wychowawczym: „Kiedy w szkole zamknięto już klasyfikację, mogę powiedzieć, że na świadectwo oczekiwałam z niecierpliwością. Wtedy było już wiadomo, że wszystkie dziecięce oceny ocenę pozostawia. Nie musiałam się więc obawiać, że z powodu niewyświetlenia listy, co oczywiście jest szkodliwym, ponieważ sobie świadectwa. Sam powrót do domu też należał do przyjemnych. U nas w domu był zwykły pokrzykany świadectwa rodziców oraz dziadków. Była też tradycyjna zapłata - ówczesnie honorarium za ocenę, zarówno ocenił, jak i drugich. Premii w postaci rowerów czy urlopów do nas w domu dziewczęcej jeźdźców i nas w domu nie było praktycznie. Po prostu ocenę to była jedna rzecz, a korzyści materialne - druga”.

ANDRZEJ WACŁAWIK, przedsiębiorca prywatny: „Bardzo przyjemnym. Przynajmniej dlatego, że oznaczał ostatni dzień pobytu w szkole. Zaś bezkonkurencyjnie najlepszym dniem w moim życiu był powrót do domu z Brna, po obronie pracy dyplomowej. Wtedy mogłem z satysfakcją stwierdzić, że jest NIGDY nie będę musiał chodzić do szkoły. Co do świadectwa, to zawsze oczekiwałem od niego w domu w miarę solidnych ocen i tak też było. Mogę więc z czystym sumieniem powiedzieć, że widać świadectwa są z powiek bynajmniej mi nie spędzały”.

MARCIN MIKULA, projektant: „Na pewno, chociaż w domu za świadectwo nigdy nie byłem w jakimś szczególnym sposobie nagradzany. Dobre stopnie, będące rezultatem półrocznego wysiłku, oraz wakacje przede mną stanowiły jednak wystarczający powód do radości”.

KUDOLF POPIOLEK, emeryt: „Dla szkolne chyba każdy wspomina bardzo przyjemnie. Dla do szkoły chodziłem w latach okupacji. Z jednej strony była więc radość, że szkołę ukończyłem, z drugiej - smutek, że musiałem iść pracować do kopalni. Mój ojciec był wtedy na przysiężonych robotach w Niemczech. Ja zostałem w domu z matką, pracą w kopalni była więc koniecznością. Byłem bowiem jedynym żywicielem rodziny. Przeważnie używaliśmy z ocen na świadectwach mieleniem natomiast dopiero po wojnie, gdy kończyłem „wydziałówkę” w Łazach. Wtedy czułem, że jestem w „swojej” szkole, byłam rad, że lekko pobieram w „swoim” języku. Również dla rodziców był to powód do dumy, zwłaszcza że większość stołich kolegów pozostała na kopalni i po wojnie do szkoły już nie wrócił”.

Zyczyć przyjemnych wakacji! (mas)

Globtroter radzi, czyli jak nie dać się zwariować

...którego za kilka dni wielu z nas wyjadzie na urlop. Często ten wymarzony, niecierpliwie oczekiwany... ubiegłego lata. Wiele z nas odda się w ręce biur podróży, które zorganizują przejazd, pobyt, wyżywienie i (najczęściej) powrót. Jednym z nich nerwowo weryfikujemy niekorzystnych katalogów biur podróży, z których każde przekonuje, że to właśnie jego oferta jest najlepsza i (dla nas oczywiście) najkorzystniejsza. Wzruszając się skalkulowanymi własnymi wywodami, proponują biur oraz zasobnicę kieszonki, wybieramy też ofertę, która wydaje nam się najatrakcyjniejsza. Ale...

1. Nie kierujemy się wyłącznie zdjęciami w kolorowym katalogu. To, co na nim widzimy, nie musi się pokrywać z rzeczywistością. Pamiętamy, że zdjęcia robią profesjonalni i reklamodawcy, zalewający towary oferowany przez biura podróży.

2. Warto przewertować kilka katalogów i porównać, co o danym miejscu pisze „konkurencja”, oraz przeczytać przewodnik po miejscach, które zamierzamy odwiedzić. Tylko tak unikniemy przykrych niespodzianek.

3. Czytamy bardzo uważnie nawet to, co w katalogu piszą drobnym drukiem. Przeszukujemy też wszystkie wydawnictwa i odczytujemy, z których można się dowiedzieć wiele ciekawego. Język „handlowy” różni się dość znacznie od potocznego, tak więc na przykład „widok w stronę morza” nie musi oznaczać, że z naszego pokoju zobaczymy morze, ale tylko to, że tam gdzieś za krzakami i wysokimi drzewami znajduje się morze...

4. Sprawdzamy, czy nasze wybrane biura podróży jest wiarygodne. Jeśli na przykład zobaczymy wiszące na ścianie dyplomy „Najlepszy dealer w sezonie XY” podpisane na przykład Kais hanafi

- OASIS Tour, to szybko uciekamy z tego „zakładka”. Wiele informacji o biurze można zdobyć też na Internetcie.

5. Dokładnie przereglujemy wszystkie szczegóły wyjazdu. Sprawdzamy, czy na przykład 14 dni urlopu oznacza rzeczywiste 14 pełnych dni pobytu na miejscu lub czy wliczona jest do tego podróz. U wycieczek samolotowych zwrócić uwagę, czy nie proponują nam odlotu „tam” późnym wieczorem, a przylotu wczesnym rano, jednocześnie doliczając dwa noclegi, co znowu obrabiane na jeden zapłacony dzień.

6. Zawsze sprawdzamy, kiedy otrzymamy informacje dotyczące odjazdów. Powinny biura informują swoich klientów oł. dziesięć dni przed odjazdem.

7. Szczegółowo przestudiujemy umowę przed nią podpisywaniem. Jeśli zawiera klauzule umiarkowane biura bezkarnie zmiany cen, terminu lub standardu

zakwaterowania, powiedzmy „do widzenia” i ruszamy na poszukiwanie innych możliwości.

8. Pamiętajmy o ubezpieczeniu. Wszystkie poważne biura ubezpieczają same swoje klientów, warto jednak sprawdzić, co ubezpieczenie takie zawiera.

9. Nie zawsze najniższa cena jest najkorzystniejsza. Strzeżmy się biur, które proponują ratęgi niskie ceny.

10. Z własnego doświadczenia radzę, by nie oddawać się w ręce małych biur podróży. To zbyt wielkie ryzyko, zwłaszcza, że oferują one zazwyczaj wycieczki innych firm, często niezbyt wiarygodnych. Ślad istnieje podwójne zagrożenie, że któraś z nich spłynie.

Wielkie sprawdzone firmy to zazwyczaj trochę wyższe ceny, ale o wiele większe bezpieczeństwo i gwarancja, że nie będzie wpada.

Zyczyć przyjemnych wakacji! (mas)

■ GŁOSIK ■ GŁOSIK ■ GŁOSIK ■ GŁOSIK ■

PO OSTATNIM DZWONKU:

Od czwartku WAKACJE!

Już w najbliższą środę otrzymanie świadectwa i po ostatnim dzwonku w szkole rozpoczyna się niecierpliwie oczekiwane wakacje. Wyruszenie na wycieczki, obory barcercakie, urlopy z rodzicami, do babci na wieś... Jednym słowem - będziecie wypoczywać i przetywać wiele wspaniałych przygód. Ale będziecie mieli również sporo wolnego czasu, gdy doradzi będą w pracy. Wtedy na pewno usłyszycie od Waszych rodziców rady i poleceń, co macie robić, a czego Wam nie wolno. Bywa to uciążliwe i nudne, dlatego czasem chętnie zapominacie o dobrych matczyńskich radach.

Jednak są sytuacje, które mogą zagrażać Waszemu bezpieczeństwu. Nie wszyscy ludzie są dobrzy i życzliwi. Niestety, bywają także ludzie źli. Należy ich unikać i być ostrożnym w zawieraniu przypadkowych znajomości. Może się zdarzyć, że ktoś nieznanymi zapyta Was na lo-

dy, zaproponuje przejażdżkę samochodem, obieca kupno zabawki itp. Nie zgadzajcie się na takie propozycje, bo może się to zakończyć tragedią. Lepiej okazać brak zaufania, niż dać się wciągnąć w jakąś niebezpieczną sytuację. A jeśli poczujecie się zagrożeni, nie wstydźcie się powiadomić o tym mamie lub dobrze sobie znanej osobie, do której macie zaufanie. We wszystkich zaś sytuacjach, gdy czujecie się bezradni, zagubieni lub zagrożeni, możecie sko-

rzytać z bezpłatnego telefonu bezpieczeństwa (Linka bezpł. pod 061 a młodzież): 02-0800 16 55 55 i poprosić o radę!

Przeczytajcie uważnie, kilka razy, wiersz Marcina Przewoźniaka „Krzyknij NIE!!!”. Na pewno pomoże Wam to przypomnieć sobie niektóre niebezpieczne sytuacje.

Dobrych, przyjemnych, słonecznych i bezpiecznych wakacji życzą wszystkim swoim miłym czytelnikom
Głosik i jego koledy

▲ Taki pociąg mają nasi koledy we Wsi - napisały do nas przedszkolaki z Odrzychowic. Ponadto w liście była wiadomość o tym, jak w Dniu Dziecka panie z MK PZKO zaprosiły je na ciastko, bo z powodu niesprzyjającej pogody nie można było szukać skarbu w lesie. Dzieci smażąły też jajecznicę i bawiły się w ogrodzie mamusi Marcjuszki i Lucynki, a Dzień Matki obchodzili nietrafficie, tworząc rodzinne grypy muzyczne. Za list i zdjęcie dziękuję pani Janinie Opluśiłowej. *Literka*

☆ GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA ☆

Wycieczka na Czantorię

W dniu 10 czerwca pojechaliliśmy z klasą na wycieczkę. Na Czantorię wyjechaliśmy kolejką linową z Ustronia. Na górę wraz z rodzicami zjeżdżaliśmy po torze saneczkowym, obiad zjedliśmy po czeskiej stronie. My, chłopcy, postawiliśmy szalaz. Weszła tam cała nasza klasa

wraz z nauczycielką, D. Rzyman. Potem zsiadliśmy ponad godzinę na Małą Czantorię. Chłopcy lapali jaszczurki. Michał Fryz znalazł dwie, a Michał Lisia - 6.
Następnie zeszliśmy do miejscowości Dziegieł, gdzie czekał na nas autobus. Pojechaliliśmy do ciotki naszej koleżanki, Beaty Ogrodzkiej. Tam bawiliśmy się z piśkami rasy hanki. Ta wycieczka bardzo mi się podobała. *Michał Kubala, PSP Karwina-N, Miasto, kl. 4*

▲ Chciałabym podziękować nauczycielom za szkołę w przyrodzie. Było tam super! Pozdrawiam Ludmiłkę i Głosika - Pa! Pa! Pa! *Całusów 102! Beata Owczarzy, PSP Karwina-N, Miasto, kl. 3*

LEKTURA Z PRZYMRUŻENIEM OKA (117)

Graj, Cyganie... czyli Dziewczyna znad Olzy

- Tysiąc guldenów temu, kto mi ją wyłowić stamtąd - zawołał Sankto na głośno, że go słychać było na całym pokładzie. - Muszę ją mieć z powrotem! Przeklęta czarownica, nie wolno dopuścić, aby dostała się na brzeg! Niech ją lepiej utonie.

- Mam nadzieję, kapitanie - odpowiedział rudowłosy sternik - że wkrótce życzeniu twemu stanie się zadość. W tym właśnie miejscu rzeka jest wyjątkowo szeroka, a brzeg bardzo skalisty. Biada temu, kogo fala zaniecnie w stronę brzegu, bo z pewnością roztrzaska sobie głowę o skały. Jeżeli mnie wzrok nie myli, właśnie fale niosą tę dziewczynę w tamtą stronę.

- To musimy ją koniecznie uratować - wybuchnął Sankto. - Naprzód, sterniku, spuścić szalupę!

- Spuszczono małą łódkę, do której wskoczył sternik i czterech marynarzy. - Szczęśliwej drogi - zawołał za nimi Sankto - Tysiąc guldenów dostaniecie, jak ta dziewczyna nie dopłyje do brzegu.

Obietnica nagrody zrobiła swoje. Wiosła zostały puszczzone w ruch, a rudowłosy sternik z większą energią wydawał teraz rozkazy.

Joanna nigdy nie była specjalnie utalentowaną pływaką, rozpoczął jednak dostawała jej siły i zręczności, toteż utrzymywała się jakos na falach.

Było jej w tej chwili wszystko jedno, na jakiej ziemi wyląduje, byle dostała się na brzeg, bo z pewnością wszędzie znajdzie jakichś poczciwych ludzi. Nie gło tuż za sobą usłyszała donośny głos:

- Naprzód, chłopcy, mocniej trzymajcie wiosła, zaraz ją będziemy mieć. Odwróciła głowę i omal nie zemdląła z przerażenia, gdy poznała rudowłosego sternika w towarzystwie czterech marynarzy, którzy ścigali ją małą łódką.

- Ach, mój Boże - jęknęła nieszcześnie, wznosząc oczy ku niebu. - Nie opuszczaj mnie, pomóż mi drogi Boże.

Jednakże ubranie przesiąknięte wodą ciążyło jej coraz bardziej i coraz bardziej ciągnęło ją w głąb. Na próżno usiłowała utrzymać się na falach, które rozpryskiwały się nad jej głowę.

- Do diabła ciężkiego - zaklął rudowłosy sternik. - Więc miałaby utonąć na naszych oczach? Dajcie mi bosak, to ją tutaj przyciągnę.

Jeden z marynarzy podał sternikowi szpiczasty, żelazny hak umocowany do drugiego drąga. Rudowłosy podniósł się w łodzi ze wzrokiem utkwionym właśnie w tym miejscu, w którym Joanna walczyła z falami.

Żelazny hak świsnął w powietrzu i w tej samej chwili dziewczyna znalazła pod wodą. Sternik popędził niecierpliwie pod przód.

- Udało mi się złapać rybkę - zaimprowizował z triumfem - trzepocze się teraz na mojej wędeck. Trzymajcie mocno łódkę, chłopcy, to ją tutaj wciągnę. Widzicie, wylania się już, do diabła, pomóżcie mi, nie możemy przecież przynieść kapitanowi na pokład trupą, bo nie dostaniemy tego naszego tysiąca guldenów.

Nieruchoma postać niesprzyjającej prawie dziewczyny wisząca jak ryba na wędeck przedstawiała straszny widok. Żelazny hak zaczął się obracać i pociągnął ją w stronę łodzi. Rudowłosy sternik przyciągnął swą ofiarę do burty, po czym pochylił się, ujął dziewczynę w ramiona i po chwili miał ją już w łodzi.

Szatanśki śmiech przesyłał wieczorną ciszę, marynarze porzucili wiosła i wywijali radośnie czapkami w powietrzu. W łodzi nastąpiła taka radość, że nikt już nie interesował się niczym innym.

Na pokładzie „Nocnego Ptaka” kołyszącego się teraz na fali rzeki uszymano widocznie triumfalne okrzyki, bo natychmiast na nie odpowiedział rudowłosy sternik obejrzał dokładnie leżącą na dnie łodzi dziewczynę i zawołał z triumfem:

- Zyje! Zdobyliśmy tysiąc guldenów. Teraz pływamy szybko do statku, bo w tej okolicy nie jest bardzo bezpiecznie. Nieoczekiwanie z mgły nocnej może się wylonć jakiś inny statek i będziemy zmuszeni stoczyć walkę z tamtą milo-

84. Wiosła zanurzyły się w wodzie, łódka pomknęła jak błyskawica. Joanna była nieprzytomna, nie zdając sobie sprawy, co się z nią w tej chwili dzieło.

Po dziesięciu minutach znajdowała się już na pokładzie statku, którym teraz dowodził Sankto. Hiszpan ze swą twarzą drapieżnego ptaka pochylił się nad nią i uśmiechnął się szczerze.

- Jeżeli jeszcze raz będziesz mi chciała umknąć - wyszeptał - wywożę cię na wschód i nie będę przejmował się twoimi słowami. Prędko, chłopcy, zamknijcie ją do kajuty i połóżcie na łóżku. Wkrótce z pewnością odzyska przytomność. My teraz musimy się napić czegoś i rozвеселić trochę. Nagrodę przyrzeczam wypłacać wam natychmiast.

- Niech żyje Sankto, nasz nowy kapitan! - zawołałi radośnie marynarze.

ROZDZIAŁ 67 Pasza Achmed Ibrahim

Pasza Achmed Ibrahim siedział z podwinętymi nogami na miękkim dywanie w swej pałacowej komnacie i palił fajkę. Tuż obok niego przy stoliku zrzuconym jakimś papierami stał szczerpy mężczyzna ubrany po europejsku i z uniożnością spoglądał na swego pana.

- Więc to już wszystko, co mi miałeś do zakomunikowania, Durbar? - zapytał Pasza. - Nie masz już żadnych innych nowości?

- Innych nowości? - powtórzył Durbar, przesuwając ręką po czole. - Panie i wiado, mam ci do zakomunikowania jeszcze jedną rzecz, która cię z pewnością zainteresuje.

- Cóż to takiego, mów!

- Właśnie dzisiejszej nocy - odpowiedział Durbar - pewien statek wpłynął do naszego portu. Statek ten nazywa się „Nocny Ptak”. Na pokładzie znajduje się towar, który z pewnością memu panu przypadnie do gustu.

- Towar? Jeżeli kapitan statku jest kupcem, to niech przyniesie tutaj do nas swoje towary. Jeżeli z tych towarów coś nam się spodoba - chętnie kupimy.

- Z pewnością spodoba się memu panu. A jeżeli mój pan zechce ten towar nabyć, to kapitan statku, Sankto, będzie ogromnie zadowolony. Właśnie po to przybył do naszego portu, bowiem na całym świecie wiadomo, że Pasza Achmed Ibrahim lubi tylko dobre towary. Dzisiaj kapitan „Nocnego Ptaka” przyniósł na swoim pokładzie najpiękniejszą kobietę, jaką w swoim życiu widziałem. Jeżeli mój pan zechce go przyjąć, będzie szczęśliwy, bo już właśnie czeka na audiencję.

Pasza Achmed Ibrahim przyzwalając skłonił głowę i po chwili na progu komnaty stanął Hiszpan Sankto, pochylając się w głębokim ukłonie.

- Podobno przywoziłeś na swym statku jakąś piękną kobietę! - zwrócił się doń Pasza. - Chcesz ją sprzedać? Jeżeli jest ładna, chętnie ją wezmę do swego haremu. Mam wrażenie, że my się już znamy, Sankto! Czyżby przypadkiem już kiedyś nie załatwiali jakiejś transakcji? *(cda)*

☆ GŁOSIK I LUDMIŁA ☆ GŁOSIK I LUDMIŁA ☆ GŁOSIK I LUDMIŁA ☆

Widział tę zbroję, Ludmiłko? Jestem przygotowany na wszelkie niebezpieczeństwa!

Głosiku, przecież nie przed takimi wakacyjnymi groźbami ostrzegamy dzieci!

Jak uważasz, Ludmiłko. Ale pamiętaj, że przed wakacjami jest - ŚWIADCTWO!

Ojej! Masz rację, Głosiku. Chyba poszukam jeszcze jakiejś poduszki...

NASZ ADRES: Redakcja „Głosu Ludu”, P.O.Box 29, Novinářská 3, 709 29 Ostrava 1. UWAGA! Pisząc do nas, nie zapomnij podać swego adresu i napisać, ile masz lat!

Weterynarzem w San José (2)

Mieszkanie
 córki Urszuli i Urszuli Abea-Jeżowicz, który - jak pamiętamy - po ślubie z panią Urszulą w Brnie wyjechał do Czech (pani Urszula z rodzinnymi Olshackami) do Kostaryki, ojczyzny pana Abea, przedstawia typowy dla tamtejszej (dobrej) warstwy standard. Pokoje są nieco mniejsze niż w przeciętnym naszym mieszkaniu. Na parterze znajduje się przestronna jadalnia z przyległą kuchnią i pralnią, a także dwie sypialnie i sanitar. Piętro zajmują dziewczynki, dla których urządzono tu wspólny pokój, zaś ojciec pana domu, który zadowolony jest z polskiego mieszkania.

Nie ma w San José, jak u nas, ogródów przydomowych. Tylko wąskie pasy ziemi, oddzielające dom od jezdnii. Ale to nierzadko znajdują z chwilą nabycia przez właścicieli domków samochodu, gdyż przesiadają się prawie natchemnie wypchnięta bryła garażu. Tylne mury szereg domów przy jednej ulicy bywają z reguły wspólne dla tyłu zabudowy przy ulicy równoległej. Czyli coś w rodzaju podwójnego budownictwa „szeregowego”.

Córka państwa Jeżowiczów rozmawia ze swymi dziećmi wyłącznie po polsku, „co nas bardzo ucieszyło” - jak zgodnie oboje wyznają. „Oczywiście, hiszpańskie jest ich pierwszym językiem. Ale

polscy nie stanowią dla nich żadnego problemu. Jesteśmy niezmiernie wdzięczni naszej córce, że zadbała o to, aby jej język macierzysty nie był dla naszych wspaniałym językiem obcym...”

Podczas pobytu dziadków w San José dziewczynki podciągnęły się w polskim. Wiele czasu bowiem spędzali wspólnie nad elementarzem i innymi polskimi książkami, które zabrała ze sobą na emigrację pani Urszula. Natomiast dzięki taśmom magnetofonowym z polskimi kolegdami i pieśniami ludowymi, w które zapaszyli dom córki państwa Jeżowiczowie, „Lekcje” polskiego stały się ciekawsze i mniej nużące. W każdym razie odtańczę polskiego repertuaru wokalnego trza wuzdżek państwa Jeżowiczów mogłoby pozazdrościć niejedno zaolziańskie dziecko.

Zdaniem Franciszka Jeżowicza, wódr państw Ameryki Łacińskiej

Kostaryka przoduje
 w dziedzinie oświaty i szkolnictwa. Każda wieś posiada szkołę podstawową, w każdym mieście są ponadto szkoły średnie. Jest też w Kostaryce, kraju trzymilionowym o obszarze nieco większym od Słowacji, pięć państwowych wyższych uczelni oraz mnóstwo szkół prywatnych, w tym również wyższych.

„Urszula, która urodziła się 12 lat temu w Cz. Cieszyne, jest już w 6. klasie. Naukę rozpoczęła mając 7 lat. Wcześniej jednak musiała obowiązkowo zaliczyć rok przedszkola. Kostarykańskie szkolnictwo wzoruje się na modelu północnoamerykańskim. Uczniowie prowadzeni są do samodzielnej pracy. W 6. klasie zdają egzamin końcowy. Warto podkreślić, że w programach nauczania kładzie się nacisk na lekcje wychowania obywatelskiego. Już w 2. klasie podstawówki dzieci uczą się demokracji...” - dla pani Franciszka Żyżien jest temat dotyczący polityki nie stanowiłby. Po lekcjach

klasach dziecko może zapisać się do pięcioletniego liceum lub szkoły zawodowej. Zdobywie wykształcenia średniego państwo umożliwia też osobom pracującym. Służą do tego kursy wieczorowe.

Kostaryka nazywana jest - ze względu na stabilny system polityczny, najstarszą demokracją i najwyższą stopę zyciową w tym regionie - Szwajcarią Ameryki Środkowej. Przyrodnicy zaś uważają ją za

ogród botaniczny

tej części kontynentu amerykańskiego. Wystarczy powiedzieć, że rośnie tam około 12 tys. gatunków roślin. „Najbardziej zaskoczył nas klimat tego kraju. Wyjątkowo łagodny, jak na strefę równikową. Przypisać to należy górzystemu ukształtowaniu (San José leży na wysokości 1110 m n. p. m.) i oddziaływaniu północno-wschodnich wiatrów od Morza Karaibskiego”. - Mój rozmówca wcielił się w klimatologa i biologa. Kontynuując temat, mówi, że dla Kostaryki charakterystyczne są dwie pory roku. Sucha trwa od grudnia do maja, po czym rozpoczyna się pora deszczowa, która ciągnie się do listopada. Ale to nie jest tak, że w okresie deszczów woda bez przerwy leje się z nieba. Przedpołudnie jest prawie zawsze słoneczne, natomiast deszcz pada tylko przez parę godzin po południu. Klimatowi Kostaryka zawdzięcza wielką różnorodność polowy roślinnej. Jest tam aż 12 typów lasów tropikalnych - od suchych przez wilgotne, deszczowe, górskie po tzw. mgliste. Na obszarach wysokogórskich powyżej 3 tys. metrów (najwyższa góra wznosi się na wysokość 3819 m) rośnie roślinność subalpejska. Również świat zwierzęcy Kostaryki jest bardzo bogaty i różnorodny. Występuje tam m.in. 850 gatunków ptaków („u nas tylko niewiele ponad 200” - służy porównaniem pan Franciszek) i 360 gatunków gadów i płazów.

„Niestety w ostatnich latach na skutek rozwoju gospodarczego maleje powierzchnia lasów, co powoduje zagrożenie dla świata zwierzęcego. Niektóre gatunki, jak jaguary, małpy, papugi, żaby są coraz rzadsze. W związku z czym objęto je ścisłą ochroną. Powstało też 30 obszarów chronionych - parków narodowych i rezerwatów przyrody, które obejmują 21 procent terytorium kraju”. Decyzje te temperują zapędy agresywnego przemysłu i podobno gdzieś tam zaczyna już słabnąć. Podczas półrocznego pobytu w Kostaryce Bronisława i Franciszek Jeżowiczowie mieli okazję poznać nie tylko krajoznawczo i przyrodniczo atrakcje tego kraju. Przyjeźli też dość dokładnie ludziom, ich obyczajom i stosunkom społeczno-politycznym.

▲ Niedziela palmowa w San José. Procesja przed kościołem parafialnym wybudowanym w stylu bazyliki św. Piotra w Rzymie.

Sympatyczne wrażenie

robi serdeczność i pogodnie usposobienie Kostarykan. W większości są również uczciwi i religijni. Dowiaduje się, że „zaskakuje w Kostaryce absolutny brak takich negatywnych zjawisk, jak rasizm i ksenofobia, chociaż żyją tam różne populacje: Indianie, Murzyni, Chińczycy oraz »gringos«, rodem z Europy i USA. Wszystkie rasy odnoszą się do siebie życzliwie. Nawet Nikaraguańczycy, którzy ogromne bezrobocie i niedza wypędzają z ojczyzny, nie muszą się obawiać niechęci ze strony obywateli Kostaryki”.

Kostaryka jest w Ameryce Łacińskiej oazą spokoju, demokracji i względnie dobrego bytu. Różnice między ubogimi i bogatymi są tam znacznie mniejsze niż na przykład w Brazylii i Meksyku. Nie ma też konfliktów społecznych, jak w Boliwii i Peru. Problemem jest tylko przestępczość, która jednak „nie ma charakteru mafijnego. Naprzykrzają się głównie drobni złodzieje, pochodzący z ubogich dzielnic większych miast... Córka przestrzegala nas przed wieczornymi spacerami po mieście, w dzień zaś po parkach i zaułkach...” - i państwo Jeżowiczowie wrócili z Kostaryki cali i zdrowi.

Zycie towarzyskie

kostarykańskiej rodziny Abea-Jeżowicz ogranicza się do spotkań rodzinnych - przede wszystkim w okresie bożonarodzeniowym - oraz do odwiedzania znajomych, którzy pochodzą z naszych stron.

Natomiast tubylcy „mają zwyczaj spędzania wolnego czasu na różnych festiwalach - zabawach ludowych. W niedziele i święta zaglądają do restauracji i barów, młodzież bawi się w dyskotekach. Dużą frekwencją mieszkańców stolicy cieszy się arena walki byków, a także sąsiadujące z nią wielkie miasteczko”.

W metropoli jest kilka teatrów. Najstarszy - Teatr Narodowy - dysponuje dobrymi aktorami, często też gości na swoich deskach renomowane zespoły zagraniczne. San José słynie z dwu świetnych orkiestr: orkiestry konserwatorium oraz Latinoamerykańskiej Orkiestry Kameralnej. „Wysłuchaliśmy ich koncertów przed Bożym Narodzeniem i Wielkanocą” - pochwalili się pan Franciszek i od razu dodał, że „córce z dzieciństwa nieczęsto udaje się bawić na takich imprezach. Czasem wybiorą się z dziećmi do kina. W dni powszednie tyrają bowiem w klinice, a niedziele i święta starają się spędzić na działce w górach”. Niebawem mają tam wybudować domek weekendowy. Bo idealne to jest miejsce na wypocinek.

„Czy nas młodzi odwiedzą? Wierzymy, że córka z dziewczynkami już wkrótce zdecyduje się na przyjazd. Bo choć krępię się to wyznaczyć, domyślamy się, że bardzo tęskni do stron rodzimych...”

KAZIMIERZ SANTARIUS

Zdjęcia z archiwum rodzinnego F. i B. Jeżowiczów

oni ki idą równym truchtem. Rozgłośny stukot podkówek o gładką nawierzchnię z asfaltu zatrzymuje przednimi, rozprostowuje wgarbione w grządkę sylwetki gospodarzy, traca w rozwarcie okna domosw rozmazane twarzyski panienek. Sensacja. Drognymi podbeskidzkimi wiosek pomylna sylwetka czarna kolaska. Ostatni raz widziano tu takie dzwiołome przed pół wiekiem, kiedy te dwa białe gołębeczki na tylnym siedzeniu wybiły się na swą ostatnią kawalerską randkę do kolaski. Wtedy był to obowiązkowy sztyk, teraz, w to sobotnie popołudnie, kaprys pana nauczyciela, które zamiast błękitu meba, zakrytego ciężkimi burym baldachimem deszczowych chmur, postanowili przychylić dzieciomokawa kawałek tradycji.

Metalowe obręcze kół znaczą jezdnię kołowym jasnym szlifem od wędzylkowej Waprzkowej Góry aż pod szkołę w Koszarzyskach. Spod szerokiego łowbojskiego kapelusza na koźle rzadko padają zduszone, przeznaczone tylko do czasu wiewka i kaszanka, słowa komendy. Koniki idą równym truchtem, bo są kolaszkowe czysta rasa. Są spełnionym marzeniem wóznicy Józefa Trombika z lat, kiedy oddawał pole i całą gospodarkę do użytku. „Prawilieli wtedy panice: pascze bych chciai mieć w życiu aspod jednego koniczka i jednóm krowiczka, a dzisiaj, tóż szkoda mówić, móm wszystko spatki.” Konie, krowy, wiewnie i 25 hektarów pola. W zeszłym roku, na rocznicę ślubu, udało mu się też wyzyskować wreszcie tę kolasę i powieźć nią małżonkę na mszę. „A móm jeszcze ówkićnie na gumowych oponach, to dziesięć jest paradi!”

- Ach, witamy, witamy, toćcie państwo wczynie przyjechali nad wyraz!
 - A, bo to człowiek nie bardzo jeździć poradzi wyczuć odległości. Jak dłużej my tu szli? No, godzinę, nie dłużej.
 - Piękny czas!
 - Pełgoccy, mazdy, octavie, felice, fawenty - wszystko śmieć. Długo reżyderabek rodziców, porzucenych obok puszkownicy na dziedzińcu szkolnym

i na poboczu drogi naprzeciw nieczynnej gospody U Samca. Poprzezbierną w białoczerwone góralskie stroje dzieciarnia obsiadła zaprzęg. Wszyskiego trzeba dotknąć, własnoręcznie sprawdzić wytrzymałość każdego kawałka materiału i gładkość sierści tych cudnych na pozdzw stworzeń, znanych lepiej z placów z nauki alfabetu i z elementarza niż z pola i siano. I z trawą do pszyków, i z mokrym sianem targanym z gniłnych kópłków. „Dzieciaki wszędzie takie same, a jak się zaczyna jazdy, to dziesięć będzie ścisć.”

Na razie rusza dożynkowy pochód. Do żniw co prawda daleko, ale obrzędy

związane z świętem plonów to przeciw kawał naszej korzennej kultury. Kto, jak nie szkoła ma o tym przypominać? I kiedy, jak nie podczas festynu, tego psotnego zwisnata wakacji? Kolaska faluje na miękkich resorach. To doktor nauk, inżynier Karol Klimek wraz ze swą siołczką małżonką Elżbietą sadowiaj się w świecących, pokrytych dodatkowo grubą dębianą siedziakach. Gospodarze dożynek. Kilku dziesięcioosobowy korowód uczcioro, nauczycieli, rodziców może się pomahatku sturlać na główną drogę i rozproszyć w Dołku nad brzegiem Kopynecy, w pobliżu gustomiej zadarszowej estrady, gdzie już wyciąga na jego powita-

KOLASĄ DO DOŁKA

nie szyje, aparaty fotograficzne i kamery wideo ponad setka starych i młodych sympatyków szkoły.

Wyjątkowe zgromadzenie, jak wyjątkowa jest ta trzyosobowa wieś i cała społeczność wokółszkolna. Panie w szykownych, wyciętych niby z katalogów mody kostiumach, spódnicach, zakletkach, ponowie w fioletowych marynarkach i jasnych spodniach. Buty na wysoki półka, widać, że większość dopiero co wysiadła z tych kolorowych krzątowników szos, które tak chyżo mijają nas przed meją. Bo oni też w sporej części jakby nietutejsi. Na dwudziestu czterech uczniów dwuoddziałowej polskiej pięciolatki aż jedenastu pochodzi z Miłkowskiej i pięciu z Bystrzycy. Nauczycielki też z dalekiego raczej sąsiedztwa. Pani dyrektor Irena Starzyk i Irena Szymonik - z Trzyńca, Irena Pasiaczek - z bliższej Bystrzycy-Pasiek.

„Koszaryszczenie, co muszę podkreślić i podziękować im za to, bardzo dobrze współpracują ze szkołą i są z nią nadzwyczaj silnie związani uczniowo” - powie mi grubo po występach i po obratciu leż z zacerwienionych ze wzruszenia oczu pani Starzyk, dla której ten festyn jest ostatnim na stanowisku dyrektorskim. „Niejedno się tu przeżyło, a pamięta tylko dobre. Taka już jest ta nasza ludzka natura.” W ciągu ostatnich ośmiu lat pani dyrektor czterokrotnie musiała zwracać się do władz o udzielenie szkole wyjątku od ustawowej normy, umożliwiając jej egzystencję placówko i liczby uczniów. „Ale jakoś zawsze wychodzono nam naprzeciw.” W czeckiej, również dwuoddziałowej szkole, z którą polska żyje pod jednym, niezwykłe zreszta okazałym, dachem sytuacja jest niewiele lepsza. Uczęszcza do niej trzydziści sześć dzieci z tych samych miejscowości, co do polskiej i w takich samych mniej więcej proporcjach ilościowych.

czek, zwyrtał i podchodów. Teskinie a dzielnie, pokornie a ruchwale. „Beskidzie, Beskidzie, ty cudna krajino, dopóki ty stojisz, gorole nie zginom...” - Mały Rysio Klimek rozmodlił się do świerków, klonów, buków, do buzującej nadmiarem wód Kopynecy i pograżonej w mglistych oparach Kozubowej, i do tych serc skaczących do gardła. Za chwilę podemają ten watek rodzice. Kiedy na gołe deski wyjdzie sześć par doświadczonej harcowniców, zakletą w ludowej muzyce i tańcu dusza góralska odżyje z nieoczekiwaną mocą i pięknem. Wpęcznie wieśka gospodarzom przez przewodników Alinę i Józefa Koźdobyń i związane z tym wrocyste akty obrzędowe i mowy przebiegną już w gorącej atmosferze powszechnego bratania się każdego z każdym.

Stanisław Drong, prezes Koła Macierzy Szkolnej, o którym nie mówi się w inacej jak o mezu opatrnościowym miejscowej polskiej oświaty, nie ma już w zasadzie nic do roboty. Udało się. Musi tylko znaleźć właściwe słowa na nagrody. Bo kwiaty nie zawsze są w stanie wyrazić wdzięczności za doznane pożytki.

Dzieci ustawiają się w karnej kolejce do kolasy i małych bucalaków koników, na których dokołebają się tu dziewczęta z miłkowskiego klubu jeździeckiego. Starsi stłoczyli się przy bufecie, parkiecie i strzelnicy. Ludźek Pyszko, di-ji z Trzyńca, daje ognia z kompaktów polskich, czeskich i amerykańskich jak najbardziej. Jeszcze chwila, a zawiurze koło szczęścia, obłożone sponsorskimi fantami od przedsiębiorców z całego Podbeskidzia.

- Jednym już, bo zaćmiamy! - pan Trombik usiłuje przekrzyć z koźla harmider dźwięków skotłowanych w Dołku.

Za kilka chwil towarzyszy nam już tylko miarowy stukot podkówek o klepisko z asfaltu.

- Ja, ja, świat się zmynio, ale nie wiyem, nie wiyem, czy na lepsze.

KAZIMIERZ KASZPER

Fot. EVA WALKOWA

● kronika rodzinna

Dnia 28. 6. obchodzili swój znaczny jubileusz 50 lat inż. WŁADYSŁAW KOCH... Stawiany. Z tej okazji jak najserdeczniejsze życzenia składają najbliżsi. OL-117

Znacnemu Jubilatowi, Koledze inż. WŁADKOWI ŻWAKOWI z okazji 11. rocznicy 39. urodzin życzenia wiecznej młodości ciała i ducha składają kamraci. O-66

Młotki lata, młotki marzenia, a pozostają tylko wspomnienia. Dnia 27 czerwca miały 5. rocznicę śmierci śp. LESZKA BADURY z Darkowa. Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi. CS4/128

W dniu 28. 6. 1999 miała szczerą boleśną rocznicę, kiedy na zawrże umilkło szlachetne serce Zony, Matki, Babci i Prababci śp. EMILII DOFFKOWEJ z Orłowej-Poręby. Ten, kto ją znał i szanował, niech razem z nami znowo pacierz za spokój Jej duszy. Najbliżsi. CS4/123

Dzisiaj mają 10. rocznicę śmierci śp. inż. WŁODZIMIERZA HEDDY od 3 lipca minie 8. rocznicę śmierci Jego Zony WANDY HEDDEWEJ Wszystkich, którzy ich znali i szanowali, o chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi. CS4/126

W sadumie nad przemianami czasu wspominamy z szacunkiem i miłością naszego Drogiego śp. ADOLFA RECMANIKA z Karwiny-Granic, który zmarł przed 10 laty 30. 6. 1989. Najbliżsi. O-68

● kino

ORŁOWA - Wszehławiat: Mój najbliższy Marjanin (26, 27, 28, godz. 19.30), "Pelikany" (26, 27, 28, godz. 17.45), Odpłata (26, 27, 28, godz. 20.00), Kto kłnie: Czas dwugłowy (26, godz. 21.15), Truman Show (27, godz. 21.15), Mar Z - Mroźka Z (28, godz. 21.15), KAWIARNA - Reflex: Klub 54 (26, 27, godz. 17.00, 20.00), Lollita (28, godz. 17.00, 20.00), Centrum: Orle oko (26, 27, godz. 15.30), Powrót zaginionego raj (26, 27, 28, godz. 17.45, 20.00), O kochanku Mikołaju (27, godz. 14.00), Ek. Miłoban w Libonnie (26, 27, godz. 19.00), Kto kłnie: Poznajcie się, Joe Black (26, godz. 21.30), HAWIERZÓW - Świt: Orle oko (26, godz. 15.30, 17.45; 27, 28, godz. 20.00), Klub 54 (28, godz. 20.00), Centrum: Orle oko (26, 27, godz. 15.30), Powrót zaginionego raj (26, 27, 28, godz. 17.45, 20.00), Szczęście nie z tej strony (28, godz. 15.30), Niech żyją duży (27, godz. 14.00), CZ. CZESZYŃ - Central: Zakochany Shakespeare (26, godz. 17.15, 19.30), Szczęście nie z tej strony (27, godz. 17.15, 19.30; 28, godz. 17.15), Rola podwójna (28, godz. 19.30), TRZYŃCIEC - Kosmos: Star Trek: Bust (26, 27, godz. 17.30), Nie bać się i narodzić (26, 27, godz. 20.00), Sygnały dynamiczne (28, godz. 17.30).

● wystawy

MUZEM ZIEMI CZESZYŃSKIEJ Muzeum Tragedii Zwockockiej: Dział wystawa: "Okupacja i ruch oporu w Cieszychach 1938-1945". W sali wystawy: do 31. 12. 1999 - "Franciszek Świątek. Wybór z twórczości".

● co, gdzie, kiedy

KARWINA-RAJ - MK PZKO zaprasza na festyn ogrodowy w sobotę 26. 6. o godz. 15.00 do ogrodu koło domu PZKO. Program - niespodzianka, grąc

Wda płynie, kwiat usycha, lecz wspomnienie nie zanika". Dnia 28. 6. 1999 miały 11. rocznicę śmierci śp. JANINY WICHEROWEJ z miłością i szacunkiem wspominają małżonek, syn i córka z rodziną. AD-114

"Kto w sercach żyje, nie umiera..." Dnia 1. 6. 1999 przypomniałmi sobie 95. rocznicę urodzin naszego Kochanego Ojca, Ojca, Teścia, Dziadka i Pradziadka śp. KAROLA WOJNARA z Oldrzychowca. A razem dnia 27. 6. 1999 przypomniałmi sobie boleśną 25. rocznicę Jego śmierci. Za chwilę cichych wspomnień dziękują żona, córka i syn z rodziną. AD-118

"Spierzmy się kochać ludzi, bo za szybko odchodzą". W głębokim żalu pogrzebiu podajemy smutną wiadomość, że dnia 22 czerwca 1999 r. w wieku 84 lat zmarł nagle nasz Kochany Mąż, Ojciec, Brat, Dziadek i Pradziadek śp. KONSTANTY KRZYSZEK z zamieszkały w Boguminiu. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w środę 30 czerwca 1999 r. o godz. 15.00 z kościoła katolickiego w Skrzeczoniu na miejscowy cmentarz. Zamużona żona, córka i synowa z rodziną. B-123

Szanownej pani Małgorzacie Krzyszek wyraży głębokiego współczucia z powodu nagłego zgonu Męża KONSTANTEGO składają Zarząd MK PZKO w Skrzeczoniu oraz członkowie zespołu icatralnego „Świt”, zespołu cstradowo-kabarcitowego „Andrusi” oraz chóru mieszczanego „Hasło”. B-122

Szanownemu Koledze panu EDWARDOWI SALAMONOWI wyraży szaczonego współczucia i głębokiego żalu z powodu zgonu Małżonki śp. KAZIMIERY z członkowie chóru męskiego „Hejnal-Echo” z Frysztatu. B-124

nie posiada nauuczycielki z aprobacją język angielski - nauuczycielki początkowe. Kontakt: 0659/735194. B-121

PRAGNIESZ ZNALEZĆ DOBRZE PŁATNY „JOB”? tel. 0603/836 949. O-64

CHCESZ SZYBKO i dużo zarobić - dzwózka zara 0658/407 260 p. Jętkówka. OL-126

MIĘSIĄCA PRACY dla 6 osób. Dzwózka zara 0658/407 334 p. Wapienikowa. OL-127

ZATRUDNIĘ OSOBE z wyk. wyższ. lub śród. 25-55 lat do prowadzenia filii. 0603/158 477 - po-pt - inż. Nowikowski. OL-128

70 TYSIĘCY KORON w firmie zagranicznej można zarobić w swym wolnym czasie w domu, wyszkole, 0603/448 594 - inż. Hruzak - po-pt: 8-15. OL-129

FIRMA MIĘDZYNARODOWA poszukuje chętnych do współpracy. Kontakt w Polsce mile widziane. 0658/407 260 - Hauzliczowa. OL-116

POSZUKUJESZ ZATRUDNIENIA w okolicy Cz. Cieszyña i Trzyńca? Możliwość pracy w domu. Informacje pod nr. tel. 0603/448 594 - Turonilowa, po-pt: 8.00-15.00. B-125

● sprzedaż

FARMA MILIKOW OFERUJE seks. indyki 4-5 kg, 10-12 kg. Kurczęta około 12 tygodni, kaczka, brojlery i paże. Tel. St. 0659/362 829, 362 387, Zagóra. AD-111

● kupno

SKUP STARYCH MEBLI, zbrobinnych do r. 1940. Tel.: 0659/325 220, 0659/20 864, 0603 948 869. AD-095

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ●

Co słychać w regionie?

● B-LIGOWI tenisistów TK Hawierzów Bierny, po zwycięstwie 5:4 z Mroźką w Bmie, przegrali w ślebie z Witkiewiczami B 4:5, lecz ustrzelili 6. miejsce w tabeli (8 pkt.). Przed ostatnią kolejką prowadzi ZŁTC Brno (12 pkt.).

● INNE DOBRE LOKATY lekkoatletów HT Tryniale podczas mistrzostw RC juniorów (dorużu) w Jabloncu oszczep dziesięć. 4. S. Cieniałówna 38,26 m, srok w dal - 5. J. Mroźkówna 539 cm, kula 5. Cieniałówna 12,22 m, 8. M. Srokówna 11,25 m ied. Reprezentacja RC w bsdapesterfakum 4-meczny drużyny do lat 19 z Węgry, Słowenia i Chorwacją Veronika Nevrtlikówna (HT) przyczyniła się do zwycięstwa swego zespołu, uzyskując w szoku w dal 576 cm (4. najlepszy wynik). Niacio gorzej wiodło się Iloncie Klimaszewie w trójtoku, w którym zajęła on 8. miejsce. (m)

● HOKIEŚCI HAWIERZÓWA wyposażeni będą od września br. w kietralidze RC pod nazwą HC Panthers Hawierzów. Wiadomo już, że bramki zespołu bronić będzie - i to co najmniej do kwietnia 2000 roku - Pavel Cagal (anglii HC Opawa i Kassel), który ostatecznie zrezygnował z kontraktu zagranicznego. (h)

● W Ś. TURNIEJU tenisa stołowego o Wielką Nagrodę Weteranek RC w Tiszno- wiewo bardzo dobrze spisała się również walcząca w kategorii „B” (50-59 lat) hawierzowska Vlasta Svobodaová, zajmując 3. miejsce. W licznej klasyfikacji figuruje ona również na 3. poręczy, zaś jej koleżanki klubowa, Jarmila Brulova, awansowała 15. na 12. miejsce. Na

stępnym turnieju odbył się dopiero 4-5 września w miejscowości Chotibors. (JH)

● W TRADYCYJNYCH zawodach pływackich karłowatych udział w krywym basenie startowała setka uczniów z 13 SP. Bardzo dobre 5. miejsce wywalczyła PSP Frysztat (66 pkt.). Triumfowała SP przy ul. Armii Czerwonej (293) przed SP przy ul. Burawskiej (251,5) i SP przy ul. Mendela (126,5). (K)

● KOLEJNOŚĆ finałowego turnieju o mistrzostwo RC w rugby kadetów: 1. RK Potowice k. Pragi (org.), 2. RC Hawierzów, 3. Sławia Praga. 4. Wyżół. Młodzi hawierzówianie wywalczyli tytuł wicemistrzostwa po raz trzeci z rzędu. Wygrali oni z praską Sławią 28:25 (niezadowolony z przewyprawy 7:15), zaś w decydującym spotkaniu ulegli w osłabionym składzie mistrzostwu drużyny Perowic 15:40 (3:14). Najlepszym graczem finałowego turnieju ogłoszono został kapitan RCH - Tomáš Rapant. Trenerami drużyny są Pavel Žabák i Jarmoslav Tomčík. (lg)

● WYDARZENIA SPORTOWEGO WEEKKENDU będą odbywające się dzia mistrzostwa RC w kalarastwie męszonym przed swą wspólną startu, organizowane przez KS Graja Tercja Orłowa. Start przed Urzędem Gminnym w Kalarastwie kadeci - godz. 9.30 (trasa 47,5 km), juniorki - 11.30 (70 km) i kobiety - 14.30 (94,5 km). - Następnym celem zwolenników „Królowej sportu” będzie stadion w Witkiewiczach, gdzie odbędą mistrzostwa RC męszonych i kobiet w lekkiej atletyce. (d)

● SPORT POLSKI ● SPORT POLSKI ● SPORT POLSKI

● SZPADA DRUŻYNOWA na ME w Bolzano: 1. Włochy, 2. Francja (finał 45:43), 3. Niemcy, 4. Polska (B. Kurawski, T. Motyka, R. Andrzejak) ied. Polacy przegrali w półfinałach z Włochami 43:45, zaś w meczu o brązową z Niemcami 36:45. Szpada ied.: 1. W. Kolony (Niemcy), 2. S. Norbert Jusko, 16. A. Nowisowski, 20. R. Sznajder, 23. M. Sobala...

● AUSTRALIA - POLSKA 6:3 (21:28, 23:25, 26:28). Pierwszy rewanżowiec meczu grupy „A” Jiri Svatowicz uszkodził odbył się wczoraj w Adolajdze.

● NA MITYNGU LA w Kassel biegał na 800 m wygrał Niemiec Nico Motchebon w najlepszym legor. czasie w Europie: 1:45,05 min., wyprzedzając Wojciecha Kaidowicza (Polska) - 1:45,79, T. Bourtoisaga (Niemcy) - 1:46,07 min. ied. Polak czasem gorzej niż 1:45 ied. rekord krajowego, należącego od 1985 roku. (m)

● NA MITYNGU LA w Kassel biegał na 800 m wygrał Niemiec Nico Motchebon w najlepszym legor. czasie w Europie: 1:45,05 min., wyprzedzając Wojciecha Kaidowicza (Polska) - 1:45,79, T. Bourtoisaga (Niemcy) - 1:46,07 min. ied. Polak czasem gorzej niż 1:45 ied. rekord krajowego, należącego od 1985 roku. (m)

● NA MITYNGU LA w Kassel biegał na 800 m wygrał Niemiec Nico Motchebon w najlepszym legor. czasie w Europie: 1:45,05 min., wyprzedzając Wojciecha Kaidowicza (Polska) - 1:45,79, T. Bourtoisaga (Niemcy) - 1:46,07 min. ied. Polak czasem gorzej niż 1:45 ied. rekord krajowego, należącego od 1985 roku. (m)

KONIEC SEZONU WIOSNENEGO I POCZĄTEK LATA POD ZNAKIEM JOJ

● KILKA sędziów „jubileuszowych” bramek padło w ostatniej kolejce rozgrywek piłkarskich w naszym regionie. I tak np. 25. bramkę dla Bystrzycy strzelił Jakub. Było to niełatwo w potęgającym dwyjciu. Na koniec 50. gola dla HD Bogumia, poczynając od 5. miejsca „Pił” w mistrzostwach ŚZP, zdobył przepięknym strzałem 17-letni Hanaa. Autorem definitywne poczynienie bezspornie w IA klasie, uzyskał Jurek. Wracując strzelcem 30. gola dla ewanajskiego do IA klasy Nieborów był na zakończenie obecnego sezonu Kaidowicz. (p)

● DWYJZYJNE SPOTKANIE W F-M B - N. Jczyña, nie rozgarnę (z powodu złego stanu boiska) ani w wywołowaniu, ani w zakończeniu terminie, zostało zrewizowane jako walkower 3:0 na korzyść N. Jczyña. Nie miało to już większe żadnego wpływu na 2. miejsce „kapeluszników”, jak i na 5. poręczy walowników. (f)

● BARDZO DOBRZE (w odróżnieniu od swych starszych wozów) spisały się w I B-dze juniorów młodzi piłkarze FK Karwina. Zespół starszych juniorów, po remisie 1:1 na boisku 3. drużyny tabeli w Caslich Budziejowicach, opławił się ostatecznie na 11. miejscu wśród 16 drużyn, co jak na beniaminka najwyższe klasy jest sukcesem podopiecznych dwójki trenerów - Karla Bělka i Petra Urbana.

● W NASZYJNYM REGIONIE odbędzie się natomiast jubileuszowy turniej z okazji 65-letnia istnienia KS Słowian Darków i to w stadionie Koveoy w Karwinie-Nowym Mieście znięca swej sły, drużyna amatorska z Werynow (Włochy), LZS Strazak Witkowiec (Polska), wybrany zespół pow. karłowickiego (OFŚ) i gospodarze z Darkowa. (r)

● NA BOISKU KS SZONÓW przebiegał III turniej o Memorial Jos. Svrčiny (byłego prezesa klubu). Działający program: KS Piawtów - B. Radwinice (godz. 15) i Sčanów - Włocławowice (17). Justo o tej samej porze spotkają się pokonani i zwycięzcy. (k)

● W RAMACH UROZOCZYŃ 70-letnia Wierzybki odbędzie się dział o godz. 17 na tamtejszym boisku tow. spotkanie piłkarskie HD Bogumia B - Śs Zabłocze. (m)

● NA STADIONACH KS HT Tryniale (przy ul. Łojnej) i w Bystrzycy n/O przebiega dział o godz. 9 miedzynar. turniej starszych trampkarzy - 29. Memorial Ilmaja Dvořáčka. W zwycięskiej grupie ied. grę będzie B. Ostrowska, H. Tryniele i BKS Bielsko, w bystrzyckiej M. Puchów, TTS Trzaczyna i FK Pardubice. Spotkanie o ostateczne lokaty rozstrzygnie się w Tryndu o godz. 13.45. Ied. o 17. (m)

● ZA TRZYDNĄ, w sobotę 3 lipca, przebiega w miejscowości Zabłok koło Prachetia IX turniej o Puchar gmina noszący nazwę „Zabłok”, oczywiście z udziałem naszego Słowana Zabłoczi oraz drużyny z Polski, Stawicy i gospodarzy. (a)

● NA STADIONACH KS HT Tryniale (przy ul. Łojnej) i w Bystrzycy n/O przebiega dział o godz. 9 miedzynar. turniej starszych trampkarzy - 29. Memorial Ilmaja Dvořáčka. W zwycięskiej grupie ied. grę będzie B. Ostrowska, H. Tryniele i BKS Bielsko, w bystrzyckiej M. Puchów, TTS Trzaczyna i FK Pardubice. Spotkanie o ostateczne lokaty rozstrzygnie się w Tryndu o godz. 13.45. Ied. o 17. (m)

● ZA TRZYDNĄ, w sobotę 3 lipca, przebiega w miejscowości Zabłok koło Prachetia IX turniej o Puchar gmina noszący nazwę „Zabłok”, oczywiście z udziałem naszego Słowana Zabłoczi oraz drużyny z Polski, Stawicy i gospodarzy. (a)

● NA STADIONACH KS HT Tryniale (przy ul. Łojnej) i w Bystrzycy n/O przebiega dział o godz. 9 miedzynar. turniej starszych trampkarzy - 29. Memorial Ilmaja Dvořáčka. W zwycięskiej grupie ied. grę będzie B. Ostrowska, H. Tryniele i BKS Bielsko, w bystrzyckiej M. Puchów, TTS Trzaczyna i FK Pardubice. Spotkanie o ostateczne lokaty rozstrzygnie się w Tryndu o godz. 13.45. Ied. o 17. (m)

● ZA TRZYDNĄ, w sobotę 3 lipca, przebiega w miejscowości Zabłok koło Prachetia IX turniej o Puchar gmina noszący nazwę „Zabłok”, oczywiście z udziałem naszego Słowana Zabłoczi oraz drużyny z Polski, Stawicy i gospodarzy. (a)

● NA STADIONACH KS HT Tryniale (przy ul. Łojnej) i w Bystrzycy n/O przebiega dział o godz. 9 miedzynar. turniej starszych trampkarzy - 29. Memorial Ilmaja Dvořáčka. W zwycięskiej grupie ied. grę będzie B. Ostrowska, H. Tryniele i BKS Bielsko, w bystrzyckiej M. Puchów, TTS Trzaczyna i FK Pardubice. Spotkanie o ostateczne lokaty rozstrzygnie się w Tryndu o godz. 13.45. Ied. o 17. (m)

● ZA TRZYDNĄ, w sobotę 3 lipca, przebiega w miejscowości Zabłok koło Prachetia IX turniej o Puchar gmina noszący nazwę „Zabłok”, oczywiście z udziałem naszego Słowana Zabłoczi oraz drużyny z Polski, Stawicy i gospodarzy. (a)

GŁOS LUDU

● Gazeta Poleków w Republice Czeskiej ● W Wydawnictwie „Olza” ul. Hlavni 8, Cz. Cieszyña, wydaje Rada Poleków w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC ● Redaguje kolegium ● Redaktor naczelny: Władysław Bilko, zastępcy red. naczelnego: Henryka Bilmar, Bogumil Krzyżanek ● Adres redakcji: 709 29 Ostrowa, P.O. Box 29, Novinářská 3, telefon: 0607/252, 252 050, dział sportowy: 0607/252, redakcja: 0607/242, 0607/256, tele. 0607/252; e-mail: gloslud@ostrowa.cz ● Opłata prenumeracyjna wynosi 300 Kč rocznie, w tym 100 Kč za dostarczenie gazety. ● W Cieszychach: 1.30-16.30, w poniedziałki, środy i piątki w godz. od 8.00 do 12.00, wtorki i czwartki od 12.00 do 18.30 w biurze „Contact” przy ul. Hlavni 8 w Cz. Cieszychach; 2. Oddział Literaturny Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie (na rynku) w godzinach otwarcia: w dni powszednie w godz. od 8.00 do 18.00 w biurze Amy Ad. SERVIS, ul. Bratřinův 18, Cz. Cieszyň ● Pismo wychodzi w wtorki, czwartki i soboty ● Kolportaż BSMNS, s.a., Ostrowa ● Skład komputerowy „Olza-Lud” Ostrowa ● Druk TRP - drukarnia periodyczna Ostrowa, s.a. ● Reklamówki i inne nie zamówionych redakcja nie odbiera, zastrzeżona osoba również może dokonywania skrótoów, adrektacji, przedrukowywania tekstów i zmiany tytułów materiałów nie zamówionych. Nr indeksu 48001, ISSN 1218-4222.

CZEŚKI PROGRAM TELEWIZYJNY

TC 1:
 5.00 Senna w domu (mag.)
 6.00 Nad łanami telewizyjnymi
 6.10 Szwajcarski motocyklisty
 7.05 Tempo, tempo! (teleturniej)
 7.30 Szrama, otwiera się II
 8.00 Alf (s.)
 8.30 Hip, hop, hop (teleturniej)
 9.00 Wiadomości o świecie
 9.10 Kwiadrantek Ali (hulka rol.)
 10.15 Wydarzenia domowe
 10.25 "Pamięć tajemnic" (s. dok.)
 10.40 "Dona, księżniczka z Wals" (film dok.)
 10.50 "Odrobina" (kom. czarna.)
 11.40 "Tomat anatem" (dok.)
 12.00 Wiadomości
 12.05 Grupa artystów dept.
 12.40 Nasza wstęga
 13.00 Bekkare
 14.15 "Wakacje za studium" (kom. franc.)
 14.40 "Oczarowanie" (s.)
 14.55 "Antarktyda" (dok. 2/3)
 16.35 Przemysł (teleturniej)
 17.25 Przemysł (teleturniej)
 18.05 Wydarzenia
 18.05 Wydarzenia trójęzyczny filmow.
 18.45 Nad łanami telewizyjnymi
 18.55 Losowanie "10" zwycięzców
 19.00 Wydarzenia
 19.15 Wydarzenia, pogoda
 19.45 Branki, punkty, sekundy
 20.00 Olimpijczyki i Medaliste sztafety (scenariusz wstępn.)
 21.00 "Zapomni o Paryżu" (kom. USA)
 23.10 Wiadomości
 23.15 Losowanie "10" zwycięzców
 23.20 "Magier i męczyzna z lewacki" (film franc.)
 0.45 Noc z Aniołem (mag.)
 2.30 "Latający Cyrk Monty Pythona" (s.)
 2.50 Wielka nocna muzyka
 4.00 Klub jazzowy
 4.30 Domago
 4.50 Pielgrzym jest miłośnik dźwięku
 7.15 Pobocznia - gumastyka poranna.
TC 2:
 5.00 Disco Latine
 5.30 Paski
 6.30 "Cztery pory roku" A. Vivaldiego
 7.20 Report (aktualności regionalne)
 8.00 Panorama
 8.30 "21" (aktualności)
 9.00 TV Edukacyjna
 10.35 Za drzwiami jest A. G.
 11.05 "Historia rodziny Bendów" (dok.)
 11.45 Tygodnik kulturalny
 12.00 Kuchnia (mag.)
 12.30 Ego

12.50 Płaski (teleturniej)
 13.05 "Rozejrzyj się, człowieku" (s. dok.)
 13.30 Judo (mag.)
 14.00 Nad łanami telewizyjnymi
 17.00 Brno - wojna w brońcu Europy
 17.15 "Jaki wujek Beniamin" (kom. franc.)
 18.45 "Czerwony karzeł" (s.)
 19.15 Euronews
 20.00 Obce słowo "pojeza"
 20.35 Dział wczoraj z niebezpiecznym humorem (pr. rozryw.)
 24.00 Kino Nowy 2000
 0.30 "60" (mag.)
 1.25 Michael Keaton (portret)
 1.30 "60" (mag.)
 2.30 Tygodnik kulturalny
 2.45 "Jak wam się podobie" (teatr)
 3.50 "Pierwsza nocna dźwięk" (dok.).
NOVA:
 7.55 "Smery" (s. anim.)
 8.25 "Beverly Hills 90210" (s. 9, 15 As (lista przebojów).
 10.20 "Picket Fences II" (s.).
 11.10 "Dr Thomas Bracken - lekarz całym sercem" (s.).
 12.00 Dźwięki do dyktanda.
 12.30 Głosy.
 13.00 "Millydy" (teleturniej).
 13.55 "Głosy z Hongkongu (kom. włoska).
 15.55 "Przygody Sindbada II" (s.).
 16.45 "Big Sky" (s.).
 17.35 "Dzieli anioł" (teleturniej).
 18.35 Randka (quiz).
 19.30 DTV, sport, pogoda.
 20.00 Lubimy jeć (pr. kulturny).
 20.25 Złota krata IV (pr. rozryw.).
 22.05 Władnie dziś, pogodny.
 22.10 "Uniwersalny żołnierz" (film USA).
 24.00 "Madam" (pogłoski film erot.).
 1.15 "Szkola Zembi" (horror USA).
PRIMA:
 8.00 "Casper" (s. anim.).
 8.30 "Ocean z trzema ławami" (film kanadyjski).
 9.50 "Prima 8.0.5".
 10.40 "Głębokie światło".
 11.10 "Try dni z szpita" (kom. włosko-niem.).
 12.40 "Pływające kwiaty jeziora" (dok.).
 13.00 "Dallas" (western USA).
 14.50 "Grandhotel Nevada" (kom. czeska).
 16.30 "Świat '99".
 17.00 "Tajemnice historii" (s. dok.).
 17.25 "Sylwester: Landberg" (dok.).
 17.50 Na skąd w programie dla pań.
 18.05 Tajemnice i misterna (talk show).
 18.45 Prima TV.
 19.00 Dziennik.
 19.15 Mniem. czyl. (teleturniej).
 19.45 "Tom i Jerry" (s. anim.).
 19.55 Między "99".
 21.30 Ale białe! (show).
 22.15 "Babe" (film USA).
 0.10 "Słodki polska" (film franc.).
TC 1:
 7.30 Zyr-fra-fra (dla dzieci)
 10.00 "10" (mag.)
 10.30 "Saturn" (s.)

11.10 Wzrost historyki z planu filmowego
 11.40 Kalendarium
 11.50 Nad łanami telewizyjnymi
 12.00 W samo południe (publicyst.)
 13.00 Wiadomości
 13.05 Wszystko dla domu i ogrodu
 13.40 "Kogo owoje waz" (hulka)
 14.25 Śpiewnik domowy
 14.30 Moda czeska
 14.55 Magazyn chrześcijański
 15.00 "Szkola opiew" (film czeski)
 15.10 "W samo południe" (publicyst.)
 17.35 Pozostawione zagrożenie czasu
 18.00 Wiadomości
 18.05 Pięknie po czesku (teleturniej)
 18.35 Aamca
 18.55 Słowo świętacza
 18.57 Losowanie "10" zwycięzców
 19.00 Wyciecznica
 19.15 Wydarzenia, pogoda
 19.40 Branki, punkty, sekundy
 19.55 Losowanie zakładów Sportu
 20.00 "Artal, Merla a Prebicki" (kom. czeska)
 21.25 Wydarzy się!
 21.40 Wiadomości
 21.50 Losowanie "10" zwycięzców
 22.00 "Niemolna lekkość bycia" (film USA)
 0.45 "Zabójcza miłość" (thriller niem.).
 2.15 "Chrystus zmiotł się w Eboli" (s.)
 3.10 "Barbarzyńcy przed bramami" (kom. USA).
TC 2:
 5.00 Nad łanami telewizyjnymi
 5.10 "Szkola podstawka życia" (dok.)
 5.40 Czwórki, Skandiner, Węgra i Lanter przedstawią
 6.00 Program dokumentalny
 6.55 "Curriculum vitae" (dok.)
 6.40 "Wiedomoci o człowieku, który nie chciał wojny" (dok.)
 7.05 "Kazanie rybnem" (2/3)
 8.00 Panorama
 8.30 Dźwięki wieków architektury
 8.45 "Słaby frazy" (s. dok.)
 9.00 Poranne wiadomości
 10.00 Paśta zwierz
 11.00 "Historia wojny" (s. dok., 1/4)
 11.50 B. Martin: "Lzy noża i 'Drivny' lot"
 12.40 Ukryte w depozycie
 12.50 Z dziennika wojennego J. Dobrowolnego
 13.15 O zdrowiu
 13.30 Country Express Prag-Nastville
 14.05 Animatek
 14.30 "Awanturnik i dźwięk" (film czeski)
 16.00 Ciesza derby

17.25 Lapidarium
 17.40 "Tancze w sercu" (kom. austr.)
 19.15 Euronews
 19.45 "Wyciecznica na ekranie"
 20.00 "Tyko jedna przyciska" (dok.)
 20.30 Jesteś jestem tyż!
 21.00 "21" (aktualności)
 21.30 Dźwięki wieków architektury
 21.45 Malpa (mag. internet.)
 22.15 Niedziela sportowa
 22.20 Sylwester Stallone (portret)
 24.00 Na cześć Duka Ellingtona (koncert)
 1.00 W samo południe (publicyst.)
 2.00 "21" (aktualności)
 2.35 Antena
 2.55 "60" (mag.)
 3.50 Murczyński rd. Venetian.
NOVA:
 7.30 "Przygody Rocky'ego i Bullwinka" (s. anim.).
 8.05 "Smery" (s. anim.).
 8.35 "Beverly Hills 90210" (s. 9, 23 "Jelka - wspaniały przyjaciel" (s.).
 10.15 "Picket Fences III" (s.).
 11.05 "Dr Thomas Bracken - lekarz całym sercem" (s.).
 12.00 "7 dni z Sielstem dni".
 13.00 "Millydy" (teleturniej).
 13.55 "Z Bojenn. misio" (film USA-kanadyjski).
 15.50 "Melrose Place VI" (s.).
 16.45 "Modelki z o.o." (s.).
 17.35 "Dzieli anioł" (s.).
 18.35 "Główny i prokurator IV" (s.).
 19.30 DTV, sport, pogoda.
 20.00 "Helicopt" (pilot serialu).
 21.40 "Szybki pieniądz".
 22.35 "Trójka" (s.).
 23.25 Władnie dziś, pogodny.
 23.30 "Rozbina Adżdżanów II" (kom. USA).
PRIMA:
 8.00 "Rodzina z 2000" (s.).
 8.25 "Główny wejście do rajnu" (dok.).
 9.20 "Profesor Jarka" (kom. czeska).
 11.10 "W zapamiętaniu życia" (s.).
 12.00 Nikt nie jest doskonały.
 13.00 Niedziela sportowa.
 13.45 Motor show.
 13.55 Wielka Nałoga Francji (MS F1).
 14.55 Motor show.
 16.30 "Przewodnik" (scenariusz wstępn.).
 17.00 "Tajemnicze historie" (s. dok.).
 17.25 Bez urazy (talk show).
 18.00 Złote rękawice (pr. poradykultury).
 19.00 Dziennik.
 19.15 Mniem. czyl. (teleturniej).
 19.45 "Tom i Jerry" (s. anim.).
 19.55 Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.).
 20.50 "Jasnyj ludy Sophie" (s.).
 21.40 "Dwa miejsca w Ameryce" (film USA).
 23.15 "Manowce w Ameryce" (film tryb., 1/3).

14.55 "Kwiatnacki Ali" (hulka rol.)
 16.00 Klucz (mag.)
 16.30 Echa sportowe
 17.30 Salon czeski
 18.00 Trzydzieści pięć!
 18.20 "Obecna polityka światowa" (s.)
 19.15 Euronews
 20.00 Za i przeciw
 21.00 "21" (aktualności)
 21.30 "Jinda Song" (film franc.)
 23.25 Paździelnik
 23.30 Czwórki, Skandiner, Węgra i Lanter przedstawią
 0.40 "21" (aktualności)
 1.10 "Country Express Prag-Nastville"
 1.45 O zdrowiu
 2.00 "Zapomni o człowieku" (s. dok.)
 2.20 Uniwersytet TV
 3.55 Malpa (mag. internet.)
 4.20 Nas dwójka i czas.
NOVA:
 6.00 Śniadanie z Nowe, 6.30 "Wielkość zwycięzcy" (dok.).
 6.45 "Akademia policjanta" (s.).
 7.00 "Mieszkanie" (kom. USA).
 7.20 "Przebiegi" (dok.).
 7.40 "Dallas VIII" (s.).
 7.50 "JAG" (pilot serialu).
 8.00 "Władnie dziś, pogodny".
 8.10 "M.A.S.H." (s.).
 8.35 "Emilia" (s.).
 8.45 "Przebiegi" (dok.).
 8.55 "Przebiegi" (dok.).
 9.00 "Władnie dziś, pogodny".
 9.10 "Władnie dziś, pogodny".
 9.20 "Władnie dziś, pogodny".
 9.30 "Władnie dziś, pogodny".
 9.40 "Władnie dziś, pogodny".
 9.50 "Władnie dziś, pogodny".
 10.00 "Władnie dziś, pogodny".
 10.10 "Władnie dziś, pogodny".
 10.20 "Władnie dziś, pogodny".
 10.30 "Władnie dziś, pogodny".
 10.40 "Władnie dziś, pogodny".
 10.50 "Władnie dziś, pogodny".
 11.00 "Władnie dziś, pogodny".
 11.10 "Władnie dziś, pogodny".
 11.20 "Władnie dziś, pogodny".
 11.30 "Władnie dziś, pogodny".
 11.40 "Władnie dziś, pogodny".
 11.50 "Władnie dziś, pogodny".
 12.00 "Władnie dziś, pogodny".
 12.10 "Władnie dziś, pogodny".
 12.20 "Władnie dziś, pogodny".
 12.30 "Władnie dziś, pogodny".
 12.40 "Władnie dziś, pogodny".
 12.50 "Władnie dziś, pogodny".
 13.00 "Władnie dziś, pogodny".
 13.10 "Władnie dziś, pogodny".
 13.20 "Władnie dziś, pogodny".
 13.30 "Władnie dziś, pogodny".
 13.40 "Władnie dziś, pogodny".
 13.50 "Władnie dziś, pogodny".
 14.00 "Władnie dziś, pogodny".
 14.10 "Władnie dziś, pogodny".
 14.20 "Władnie dziś, pogodny".
 14.30 "Władnie dziś, pogodny".
 14.40 "Władnie dziś, pogodny".
 14.50 "Władnie dziś, pogodny".
 15.00 "Władnie dziś, pogodny".
 15.10 "Władnie dziś, pogodny".
 15.20 "Władnie dziś, pogodny".
 15.30 "Władnie dziś, pogodny".
 15.40 "Władnie dziś, pogodny".
 15.50 "Władnie dziś, pogodny".
 16.00 "Władnie dziś, pogodny".
 16.10 "Władnie dziś, pogodny".
 16.20 "Władnie dziś, pogodny".
 16.30 "Władnie dziś, pogodny".
 16.40 "Władnie dziś, pogodny".
 16.50 "Władnie dziś, pogodny".
 17.00 "Władnie dziś, pogodny".
 17.10 "Władnie dziś, pogodny".
 17.20 "Władnie dziś, pogodny".
 17.30 "Władnie dziś, pogodny".
 17.40 "Władnie dziś, pogodny".
 17.50 "Władnie dziś, pogodny".
 18.00 "Władnie dziś, pogodny".
 18.10 "Władnie dziś, pogodny".
 18.20 "Władnie dziś, pogodny".
 18.30 "Władnie dziś, pogodny".
 18.40 "Władnie dziś, pogodny".
 18.50 "Władnie dziś, pogodny".
 19.00 "Władnie dziś, pogodny".
 19.10 "Władnie dziś, pogodny".
 19.20 "Władnie dziś, pogodny".
 19.30 "Władnie dziś, pogodny".
 19.40 "Władnie dziś, pogodny".
 19.50 "Władnie dziś, pogodny".
 20.00 "Władnie dziś, pogodny".
 20.10 "Władnie dziś, pogodny".
 20.20 "Władnie dziś, pogodny".
 20.30 "Władnie dziś, pogodny".
 20.40 "Władnie dziś, pogodny".
 20.50 "Władnie dziś, pogodny".
 21.00 "Władnie dziś, pogodny".
 21.10 "Władnie dziś, pogodny".
 21.20 "Władnie dziś, pogodny".
 21.30 "Władnie dziś, pogodny".
 21.40 "Władnie dziś, pogodny".
 21.50 "Władnie dziś, pogodny".
 22.00 "Władnie dziś, pogodny".
 22.10 "Władnie dziś, pogodny".
 22.20 "Władnie dziś, pogodny".
 22.30 "Władnie dziś, pogodny".
 22.40 "Władnie dziś, pogodny".
 22.50 "Władnie dziś, pogodny".
 23.00 "Władnie dziś, pogodny".
 23.10 "Władnie dziś, pogodny".
 23.20 "Władnie dziś, pogodny".
 23.30 "Władnie dziś, pogodny".
 23.40 "Władnie dziś, pogodny".
 23.50 "Władnie dziś, pogodny".
 0.00 "Władnie dziś, pogodny".
 0.10 "Władnie dziś, pogodny".
 0.20 "Władnie dziś, pogodny".
 0.30 "Władnie dziś, pogodny".
 0.40 "Władnie dziś, pogodny".
 0.50 "Władnie dziś, pogodny".
 1.00 "Władnie dziś, pogodny".
 1.10 "Władnie dziś, pogodny".
 1.20 "Władnie dziś, pogodny".
 1.30 "Władnie dziś, pogodny".
 1.40 "Władnie dziś, pogodny".
 1.50 "Władnie dziś, pogodny".
 2.00 "Władnie dziś, pogodny".
 2.10 "Władnie dziś, pogodny".
 2.20 "Władnie dziś, pogodny".
 2.30 "Władnie dziś, pogodny".
 2.40 "Władnie dziś, pogodny".
 2.50 "Władnie dziś, pogodny".
 3.00 "Władnie dziś, pogodny".
 3.10 "Władnie dziś, pogodny".
 3.20 "Władnie dziś, pogodny".
 3.30 "Władnie dziś, pogodny".
 3.40 "Władnie dziś, pogodny".
 3.50 "Władnie dziś, pogodny".
 4.00 "Władnie dziś, pogodny".
 4.10 "Władnie dziś, pogodny".
 4.20 "Władnie dziś, pogodny".
 4.30 "Władnie dziś, pogodny".
 4.40 "Władnie dziś, pogodny".
 4.50 "Władnie dziś, pogodny".
 5.00 "Władnie dziś, pogodny".
 5.10 "Władnie dziś, pogodny".
 5.20 "Władnie dziś, pogodny".
 5.30 "Władnie dziś, pogodny".
 5.40 "Władnie dziś, pogodny".
 5.50 "Władnie dziś, pogodny".
 6.00 "Władnie dziś, pogodny".
 6.10 "Władnie dziś, pogodny".
 6.20 "Władnie dziś, pogodny".
 6.30 "Władnie dziś, pogodny".
 6.40 "Władnie dziś, pogodny".
 6.50 "Władnie dziś, pogodny".
 7.00 "Władnie dziś, pogodny".
 7.10 "Władnie dziś, pogodny".
 7.20 "Władnie dziś, pogodny".
 7.30 "Władnie dziś, pogodny".
 7.40 "Władnie dziś, pogodny".
 7.50 "Władnie dziś, pogodny".
 8.00 "Władnie dziś, pogodny".
 8.10 "Władnie dziś, pogodny".
 8.20 "Władnie dziś, pogodny".
 8.30 "Władnie dziś, pogodny".
 8.40 "Władnie dziś, pogodny".
 8.50 "Władnie dziś, pogodny".
 9.00 "Władnie dziś, pogodny".
 9.10 "Władnie dziś, pogodny".
 9.20 "Władnie dziś, pogodny".
 9.30 "Władnie dziś, pogodny".
 9.40 "Władnie dziś, pogodny".
 9.50 "Władnie dziś, pogodny".
 10.00 "Władnie dziś, pogodny".
 10.10 "Władnie dziś, pogodny".
 10.20 "Władnie dziś, pogodny".
 10.30 "Władnie dziś, pogodny".
 10.40 "Władnie dziś, pogodny".
 10.50 "Władnie dziś, pogodny".
 11.00 "Władnie dziś, pogodny".
 11.10 "Władnie dziś, pogodny".
 11.20 "Władnie dziś, pogodny".
 11.30 "Władnie dziś, pogodny".
 11.40 "Władnie dziś, pogodny".
 11.50 "Władnie dziś, pogodny".
 12.00 "Władnie dziś, pogodny".
 12.10 "Władnie dziś, pogodny".
 12.20 "Władnie dziś, pogodny".
 12.30 "Władnie dziś, pogodny".
 12.40 "Władnie dziś, pogodny".
 12.50 "Władnie dziś, pogodny".
 13.00 "Władnie dziś, pogodny".
 13.10 "Władnie dziś, pogodny".
 13.20 "Władnie dziś, pogodny".
 13.30 "Władnie dziś, pogodny".
 13.40 "Władnie dziś, pogodny".
 13.50 "Władnie dziś, pogodny".
 14.00 "Władnie dziś, pogodny".
 14.10 "Władnie dziś, pogodny".
 14.20 "Władnie dziś, pogodny".
 14.30 "Władnie dziś, pogodny".
 14.40 "Władnie dziś, pogodny".
 14.50 "Władnie dziś, pogodny".
 15.00 "Władnie dziś, pogodny".
 15.10 "Władnie dziś, pogodny".
 15.20 "Władnie dziś, pogodny".
 15.30 "Władnie dziś, pogodny".
 15.40 "Władnie dziś, pogodny".
 15.50 "Władnie dziś, pogodny".
 16.00 "Władnie dziś, pogodny".
 16.10 "Władnie dziś, pogodny".
 16.20 "Władnie dziś, pogodny".
 16.30 "Władnie dziś, pogodny".
 16.40 "Władnie dziś, pogodny".
 16.50 "Władnie dziś, pogodny".
 17.00 "Władnie dziś, pogodny".
 17.10 "Władnie dziś, pogodny".
 17.20 "Władnie dziś, pogodny".
 17.30 "Władnie dziś, pogodny".
 17.40 "Władnie dziś, pogodny".
 17.50 "Władnie dziś, pogodny".
 18.00 "Władnie dziś, pogodny".
 18.10 "Władnie dziś, pogodny".
 18.20 "Władnie dziś, pogodny".
 18.30 "Władnie dziś, pogodny".
 18.40 "Władnie dziś, pogodny".
 18.50 "Władnie dziś, pogodny".
 19.00 "Władnie dziś, pogodny".
 19.10 "Władnie dziś, pogodny".
 19.20 "Władnie dziś, pogodny".
 19.30 "Władnie dziś, pogodny".
 19.40 "Władnie dziś, pogodny".
 19.50 "Władnie dziś, pogodny".
 20.00 "Władnie dziś, pogodny".
 20.10 "Władnie dziś, pogodny".
 20.20 "Władnie dziś, pogodny".
 20.30 "Władnie dziś, pogodny".
 20.40 "Władnie dziś, pogodny".
 20.50 "Władnie dziś, pogodny".
 21.00 "Władnie dziś, pogodny".
 21.10 "Władnie dziś, pogodny".
 21.20 "Władnie dziś, pogodny".
 21.30 "Władnie dziś, pogodny".
 21.40 "Władnie dziś, pogodny".
 21.50 "Władnie dziś, pogodny".
 22.00 "Władnie dziś, pogodny".
 22.10 "Władnie dziś, pogodny".
 22.20 "Władnie dziś, pogodny".
 22.30 "Władnie dziś, pogodny".
 22.40 "Władnie dziś, pogodny".
 22.50 "Władnie dziś, pogodny".
 23.00 "Władnie dziś, pogodny".
 23.10 "Władnie dziś, pogodny".
 23.20 "Władnie dziś, pogodny".
 23.30 "Władnie dziś, pogodny".
 23.40 "Władnie dziś, pogodny".
 23.50 "Władnie dziś, pogodny".
 0.00 "Władnie dziś, pogodny".
 0.10 "Władnie dziś, pogodny".
 0.20 "Władnie dziś, pogodny".
 0.30 "Władnie dziś, pogodny".
 0.40 "Władnie dziś, pogodny".
 0.50 "Władnie dziś, pogodny".
 1.00 "Władnie dziś, pogodny".
 1.10 "Władnie dziś, pogodny".
 1.20 "Władnie dziś, pogodny".
 1.30 "Władnie dziś, pogodny".
 1.40 "Władnie dziś, pogodny".
 1.50 "Władnie dziś, pogodny".
 2.00 "Władnie dziś, pogodny".
 2.10 "Władnie dziś, pogodny".
 2.20 "Władnie dziś, pogodny".
 2.30 "Władnie dziś, pogodny".
 2.40 "Władnie dziś, pogodny".
 2.50 "Władnie dziś, pogodny".
 3.00 "Władnie dziś, pogodny".
 3.10 "Władnie dziś, pogodny".
 3.20 "Władnie dziś, pogodny".
 3.30 "Władnie dziś, pogodny".
 3.40 "Władnie dziś, pogodny".
 3.50 "Władnie dziś, pogodny".
 4.00 "Władnie dziś, pogodny".
 4.10 "Władnie dziś, pogodny".
 4.20 "Władnie dziś, pogodny".
 4.30 "Władnie dziś, pogodny".
 4.40 "Władnie dziś, pogodny".
 4.50 "Władnie dziś, pogodny".
 5.00 "Władnie dziś, pogodny".
 5.10 "Władnie dziś, pogodny".
 5.20 "Władnie dziś, pogodny".
 5.30 "Władnie dziś, pogodny".
 5.40 "Władnie dziś, pogodny".
 5.50 "Władnie dziś, pogodny".
 6.00 "Władnie dziś, pogodny".
 6.10 "Władnie dziś, pogodny".
 6.20 "Władnie dziś, pogodny".
 6.30 "Władnie dziś, pogodny".
 6.40 "Władnie dziś, pogodny".
 6.50 "Władnie dziś, pogodny".
 7.00 "Władnie dziś, pogodny".
 7.10 "Władnie dziś, pogodny".
 7.20 "Władnie dziś, pogodny".
 7.30 "Władnie dziś, pogodny".
 7.40 "Władnie dziś, pogodny".
 7.50 "Władnie dziś, pogodny".
 8.00 "Władnie dziś, pogodny".
 8.10 "Władnie dziś, pogodny".
 8.20 "Władnie dziś, pogodny".
 8.30 "Władnie dziś, pogodny".
 8.40 "Władnie dziś, pogodny".
 8.50 "Władnie dziś, pogodny".
 9.00 "Władnie dziś, pogodny".
 9.10 "Władnie dziś, pogodny".
 9.20 "Władnie dziś, pogodny".
 9.30 "Władnie dziś, pogodny".
 9.40 "Władnie dziś, pogodny".
 9.50 "Władnie dziś, pogodny".
 10.00 "Władnie dziś, pogodny".
 10.10 "Władnie dziś, pogodny".
 10.20 "Władnie dziś, pogodny".
 10.30 "Władnie dziś, pogodny".
 10.40 "Władnie dziś, pogodny".
 10.50 "Władnie dziś, pogodny".
 11.00 "Władnie dziś, pogodny".
 11.10 "Władnie dziś, pogodny".
 11.20 "Władnie dziś, pogodny".
 11.30 "Władnie dziś, pogodny".
 11.40 "Władnie dziś, pogodny".
 11.50 "Władnie dziś, pogodny".
 12.00 "Władnie dziś, pogodny".
 12.10 "Władnie dziś, pogodny".
 12.20 "Władnie dziś, pogodny".
 12.30 "Władnie dziś, pogodny".
 12.40 "Władnie dziś, pogodny".
 12.50 "Władnie dziś, pogodny".
 13.00 "Władnie dziś, pogodny".
 13.10 "Władnie dziś, pogodny".
 13.20 "Władnie dziś, pogodny".
 13.30 "Władnie dziś, pogodny".
 13.40 "Władnie dziś, pogodny".
 13.50 "Władnie dziś, pogodny".
 14.00 "Władnie dziś, pogodny".
 14.10 "Władnie dziś, pogodny".
 14.20 "Władnie dziś, pogodny".
 14.30 "Władnie dziś, pogodny".
 14.40 "Władnie dziś, pogodny".
 14.50 "Władnie dziś, pogodny".
 15.00 "Władnie dziś, pogodny".
 15.10 "Władnie dziś, pogodny".
 15.20 "Władnie dziś, pogodny".
 15.30 "Władnie dziś, pogodny".
 15.40 "Władnie dziś, pogodny".
 15.50 "Władnie dziś, pogodny".
 16.00 "Władnie dziś, pogodny".
 16.10 "Władnie dziś, pogodny".
 16.20 "Władnie dziś, pogodny".
 16.30 "Władnie dziś, pogodny".
 16.40 "Władnie dziś, pogodny".
 16.50 "Władnie dziś, pogodny".
 17.00 "Władnie dziś, pogodny".
 17.10 "Władnie dziś, pogodny".
 17.20 "Władnie dziś, pogodny".
 17.30 "Władnie dziś, pogodny".
 17.40 "Władnie dziś, pogodny".
 17.50 "Władnie dziś, pogodny".
 18.00 "Władnie dziś, pogodny".
 18.10 "Władnie dziś, pogodny".
 18.20 "Władnie dziś, pogodny".
 18.30 "Władnie dziś, pogodny".
 18.40 "Władnie dziś, pogodny".
 18.50 "Władnie dziś, pogodny".
 19.00 "Władnie dziś, pogodny".
 19.10 "Władnie dziś, pogodny".
 19.20 "Władnie dziś, pogodny".
 19.30 "Władnie dziś, pogodny".
 19.40 "Władnie dziś, pogodny".
 19.50 "Władnie dziś, pogodny".
 20.00 "Władnie dziś, pogodny".
 20.10 "Władnie dziś, pogodny".
 20.20 "Władnie dziś, pogodny".
 20.30 "Władnie dziś, pogodny".
 20.40 "Władnie dziś, pogodny".
 20.50 "Władnie dziś, pogodny".
 21.00 "Władnie dziś, pogodny".
 21.10 "Władnie dziś, pogodny".
 21.20 "Władnie dziś, pogodny".
 21.30 "Władnie dziś, pogodny".
 21.40 "Władnie dziś, pogodny".
 21.50 "Władnie dziś, pogodny".
 22.00 "Władnie dziś, pogodny".
 22.1